

Други разред

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Српског језика и књижевности је унапређивање језичке и функционалне писмености; стицање и неговање језичке и књижевне културе; оспособљавање за вредновање и тумачење књижевних дела; афирмисање и прихватање вредности хуманистичког образовања ученика; развијање личног, националног и културног идентитета, љубави према матерњем језику, традицији и култури српског народа и других народа и етничких заједница.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик има знања из области из српског језика и српске и светске књижевности. Влада усменом и писаном комуникацијом; говори и пише поштујући књижевнојезичку норму, уобличава логичан и стилски складан говорени и писани текст, разуме и критички промишља оно што прочита, има развијен речник. Чита, доживљава и тумачи књижевно дело, користи читање да боље разуме себе, друге и свет око себе; прочитао је најважнија књижевна дела из националне и светске културне баштине. Има навику и потребу да развија говорну и читалачку културу, како ради сопственог усавршавања тако и ради очувања и богаћења националне културе.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Редовно чита књижевна дела из обавезног школског програма, зна значајне представнике и дела из светске и српске књижевности. Укратко описује своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела. Уочава и наводи основне поетичке, естетске и структурне особине књижевног и неуметничког текста погодног за обраду градива из језика и књижевности; уме да их именује и илуструје. Има основна знања о томе шта је језик уопште и које функције има; поштује свој језик и поштује друге језике. Зна основне податке о дијалектима српског језика и о дијалекатској основи књижевног језика; подједнако цени екавски и ијекавски изговор као равноправне изговоре српског књижевног језика; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. часо ва	МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУ ЋА
--------	-----------------------------	------	-------------------	-----------------------------------	-----------------------------

<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-наведе и објасни друштвено-историјске околности које су утицале на појаву барока у српској култури;</p> <p>–упореди стилска средства барока са уметничким средствима претходних епоха (праваца);</p> <p>–одреди друштвени и културолошки значај просветитељских идеја, посебно у српској култури</p>	1.	Барок, просветитељство и класицизам у српској књижевности	16	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2СЈК.1.2.4.</p> <p>2СЈК.1.2.6.</p> <p>2СЈК.1.2.9.</p> <p>2СЈК.2.2.2.</p> <p>2СЈК.2.2.5.</p> <p>2СЈК.2.2.7.</p>
<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-објасни утицај романтизма на формирање националног идентитета;</p> <p>–састави табелу са најзначајнијим представницима романтизма, њиховим делима и одликама;</p> <p>–упореди стилске карактеристике европског и српског романтизма;</p>	2.	Романтизам у европској и српској књижевности	30	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2СЈК.2.2.8.</p> <p>2СЈК.2.2.9.</p> <p>2СЈК.3.2.1.</p> <p>2СЈК.3.2.2.</p> <p>2СЈК.3.2.4.</p>

<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-утврди разлике у приступу стварности романтизма и реализма:</p> <p>–упореди и примерима илуструје књижевне одлике дела која припадају реализму;</p> <p>–протумачи и вреднује посебности књижевних јунака и јунакиња реализма (проблем рода, идентитета, класне раслојености);</p>	3.	Реализам у европској и српској књижевности	35	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2СЈК.2.2.8.</p> <p>2СЈК.2.2.9.</p> <p>2СЈК.3.2.1.</p> <p>2СЈК.3.2.2.</p> <p>2СЈК.3.2.4</p> <p>2СЈК.3.2.5.</p>
<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-анализира и упореди издвојене проблеме у књижевним делима која припадају различитим епохама;</p>	4.	Изборни садржаји	20	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2СЈК.1.2.4.</p> <p>2СЈК.1.2.6.</p> <p>2СЈК.1.2.9.</p> <p>2СЈК.2.2.2.</p> <p>2СЈК.2.2.5.</p> <p>2СЈК.2.2.7.</p>
<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-објасни развојне карактеристике српског књижевног језика од реформе Вука Караџића до данас;</p>	5.	Историја српског књижевног језика	5	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>2СЈК.1.1.2.</p> <p>2СЈК.2.1.1.</p>

<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-напише текст, примењујући форме и обележја публицистичког и административног стила;</p>	6.	Функционални стилови	3	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учење у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>2СЈК.1.1.2.</p> <p>2СЈК.2.1.1.</p>
<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-објасни појам морфеме и разликује граматичку од творбене анализе речи (творбену основу и наставак и граматичку основу и наставак);</p> <p>–примени системска знања о врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама;</p>	7.	Морфологија у ужем смислу	23	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учење у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>2СЈК.1.1.4.</p> <p>2СЈК.2.1.4.</p> <p>2СЈК.3.1.3.</p>
<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <p>-примени одговарајућа правописна правила</p>	8.	Правопис	3	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учење у демократском друштву</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>2.СЈК 1.1.1</p> <p>2.СЈК.2.1.1.</p> <p>2.СЈК.3.1.2</p>

<p>По завршетку теме, ученик ће знати да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -учествује у јавним разговорима са више учесника (на теме из области језика и књижевности); –обликује свој говор према ситуацији и примени књижевнојезичку норму; –састави сложенији текст, користећи се описом и приповедањем. 	9.	Култура изражавања	13	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Дигитална компетенција Одговорно учење у демократском друштву Решавање проблема	2СЈК.3.2.5. 2СЈК.3.2.8. 2СЈК.1.3.4. 2СЈК.1.3.2. 2СЈК.1.3.3.
---	----	--------------------	----	--	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Енглески језик

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења страног језика је да ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и унапређивањем стратегија учења страног језика развије комуникативну компетенцију, оспособи се за писмену и усмену комуникацију, интеркултурално разумевање и професионални развој.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама. Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи (први) језик и обрнуто. Владање страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

Основни ниво Ученик користи страни језик у мери која му помаже да разуме садржај усмене поруке и кратке једноставне информације у

вези са личним интересовањем и познатим областима и активностима. Учествује у уобичајеном, свакодневном разговору, чита и проналази жељену информацију у текстовима са темом од непосредног личног интереса. Пише о различитим аспектима из непосредног окружења и ради сопствених потреба.

Средњи ниво Ученик користи страни језик да разуме суштину текста или да учествује у разговору или дискусији (нпр. школа, забава, спорт); сналази се у не/предвидивим ситуацијама када му је неопходно да користи страни језик и/или да у кратком усменом излагању оствари свој интерес. Пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања.

Напредни ниво Ученик користи страни језик да активно учествује у усменој комуникацији; да прати дужа и сложенија излагања или дискусије о конкретним или апстрактним темама из познатих општих или стручних тематских области, као и да објашњава своје ставове и/ или образлаже различите предлоге. Чита и пише текстове о широком спектру тема у складу са општим и властитим интересовањима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Рецепција(слушање и читање)

Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и разговетно. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази.

Ученик разуме основне елементе разговетног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања.

Ученик разуме суштину и детаље опширнијих излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења ритам, стил и тон разговора, а у вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дуже текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална прозна књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и технику читања подешава према тексту који чита.

Продукција (говор и писање)

Ученик у свакодневним ситуацијама пише или даје усмена упутства, писмено или усмено размењује информације о уобичајеним општим и блиским темама.

Користећи једноставне изразе, фразе и језичке структуре, пише кратке забелешке, поруке и писма, и/или према моделу пише једноставне текстове нпр. описе особа и догађаја из познатих области.

Ученик без припреме започиње и води разговор, износи усмено или писмено мишљење о темама из домена личног интересовања, образовања, културе и сл.

Користећи разноврсне језичке структуре, шири фонд речи и израза, ученик усмено или писмено извештава, излаже и/или према упутству пише компактни текст поштујући правописну норму и основна правила организације текста.

Ученик са сигурношћу, течно и спонтано, учествује у усменој или писменој комуникацији, говори, извештава, преводи и/или самостално пише текстове о темама и садржајима из ширег круга интересовања; користећи информације и аргументе из различитих извора, износи ставове и преноси мишљење, размењује, проверава и потврђује информације. Ученик према потреби води формалну или неформалну преписку, доследно примењујући правописну норму, језичка правила и правила организације текста.

ИСХОДИ	Ред. Бр. теме	ТЕМА	Бр. часо ва	МЕЂУПРЕ ДМЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
--------	---------------------	------	-------------------	---------------------------------------	----------------------

<p>- разуме и извршава упутства и налоге за различите активности у образовном контексту и у свакодневним (приватним и јавним) комуникативним ситуацијама;</p> <p>- разуме општи садржај и најважније појединости краћих монолошких и дијалогских излагања о познатим и узрасно примереним темама, у којима се користи стандардни језик и разговетан изговор уз одговарајући број понављања или успоренији темпо говора;</p>	1.	A world of difference	5	Вештина комуникације	<p>Основни ниво</p> <p>Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.1.1. Разуме краће поруке, обавештења и упутства која се саопштавају разговетно и полако.</p> <p>2.СТ.1.1.2. Схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више са/говорника у личном, образовном и јавном контексту.</p> <p>2.СТ.1.1.3. Схвата општи смисао информације или краћих монолошких излагања у образовном и јавном контексту.</p> <p>2.СТ.1.1.4. Схвата смисао прилагођеног аудио и видео записа у вези с темама из свакодневног живота</p>
<p>- разуме општи смисао информативних прилога (на интернету, радију, телевизији) о познатим или блиским темама, у којима се користи стандардни говор и разговетан изговор уз одговарајући број понављања;</p>	2.	The working week	5	Рад са подацима и информацијама	<p>(стандардни говор, разговетни изговор и спор ритам излагања).</p> <p>2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.2.1. Разуме општи смисао једноставних краћих текстова у вези с блиским темама, у којима преовлађују фреквентне речи и интернационализми.</p>
<p>- разуме основне елементе садржаја (актере и њихове међусобне односе, околности радње, заплет и епилог...) у краћим медијски подржаним аудио и аудио-визуелним формама (исечци аудио-књига дијалогског карактера, радио-драма и других радијских снимака, краћих филмова и серија; видео спотови, прилози са јутјуба итд.), у којима се обрађују блиске, познате и узрасно примерене теме;</p>	3.	Good times, bad times	4	Решавање проблема	<p>Проналази потребне информације у једноставним текстовима (нпр. огласи, брошуре, обавештења, кратке новинске вести).</p> <p>2.СТ.1.2.3. Разуме једноставне личне поруке и писма.</p> <p>2.СТ.1.2.4. Уочава потребне детаље у текстовима из свакодневног живота (натписи на јавним местима, упутства о руковању, етикете на производима, јеловник и сл.).</p>
<p>- разуме суштину размене информација саговорника који разговарају о блиским и познатим темама, уз евентуална понављања и појашњавања;</p> <p>- разуме основне (суштинске) аргументе, жеље, потребе и мишљења саговорника, уколико су изнета једноставним језичким средствима,</p>	4.	Getting it right	4	Вештина сарадње	<p>дела, и друге поједностављене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине – ГОВОР</p> <p>2.СТ.1.3.1. Уме да оствари друштвени контакт (нпр. поздрављање, представљање,</p>

<p>умереним темпом говора и уз евентуалну невербалну, паравербалну или визуелну подршку;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме најопштији садржај излагања у којима се на узрасно примерен начин тематизују опште друштвена питања; - разуме општи смисао и одређене препознатљиве појединости текстова савремене музике различитих жанрова; - разуме краће текстове о конкретним, блиским темама из свакодневног живота, као и о темама културног, наставног и образовног контекста; - разуме општи садржај и допунске информације из обавештења или упозорења на јавним местима; - разуме једноставније описе догађаја, намера, осећања и интересовања из преписке коју добија (имејлови, поруке, писма); - проналази и издваја релевантне информације из обавештења или проспеката и рекламних материјала; - разуме основну нит аргументације, чак и уколико не разуме све детаље текста; - разуме краће текстове на блиске, познате и обрађиване друштвене теме, препознаје најважније ауторове ставове и закључке; - разуме једноставне књижевне текстове различитих жанрова (поезија, проза, драма) у којима се појављују учесталије метафоре; - открива значење непознатих речи у писаном тексту на основу познатог контекста и језичког предзнања; - користи релативно 	5.	<p>Our changing world</p> <p>What matters to me</p> <p>Passions and fashions</p> <p>No fear</p> <p>It depends how you look at it</p>	5	<p>Еколошка компетенција</p>	<p>захваљивање).</p> <p>2.СТ.1.3.2. Изражава слагање/неслагање, предлаже, прихвата или упућује понуду или позив.</p> <p>2.СТ.1.3.3. Тражи и даје једноставне информације, у приватном, јавном и образовном контексту.</p> <p>2.СТ.1.3.4. Описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје).</p> <p>2.СТ.1.3.5. Излаже већ припремљену кратку презентацију о блиским темама.</p> <p>2.СТ.1.3.6. Преноси или интерпретира кратке поруке, изјаве, упутства или питања.</p> <p>2.СТ.1.3.7. Излаже једноставне, блиске садржаје у вези са културом и традицијом свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ</p> <p>2.СТ.1.4.1. Пише кратке белешке и једноставне поруке (нпр. изражава захвалност, извињење, упозорење).</p> <p>2.СТ.1.4.2. Пише приватно писмо о аспектима из свакодневног живота (нпр. описује људе, догађаје, места, осећања).</p> <p>2.СТ.1.4.3. Попуњава образац/упитник, наводећи личне податке, образовање, интересовања и сл.</p> <p>2.СТ.1.4.4. Пише једноставне текстове према моделу, уз помоћ илустрација, табела, слика, графикона, детаљних упутстава.</p> <p>2.СТ.1.4.5. Преводи или интерпретира информације из једноставних порука, бележака или образаца.</p> <p>5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ</p> <p>2.СТ.1.5.1. Користи задовољавајући број фреквентних речи и израза које му омогућавају изражавање основних комуникативних функција у свакодневним ситуацијама.</p> <p>2.СТ.1.5.2. Саставља кратке,</p>
---	----	--	---	------------------------------	--

<p>спонтано и самостално циљни језик као језик комуникације у учионици са наставником и са осталим ученицима и ученицама;</p> <ul style="list-style-type: none"> - описује особе, радњу, место, доживљај или актуелна дешавања у садашњости, прошлости и будућности, користећи познате језичке и ванјезичке елементе; - саопштава и интерпретира најважније информације садржаја писаних, илустрованих и усмених текстова на теме предвиђене наставним програмом, користећи познате језичке елементе; - саопштава и интерпретира најважније информације садржаја кратких емисија, видео записа на теме предвиђене наставним програмом, користећи познате језичке елементе; - износи своје мишљење, изражава и образлаже ставове и реагује на мишљење и ставове других (допадање/недопадање итд.) користећи познате и једноставне језичке елементе; - започиње и учествује у дијалогу и размењује мишљења и информације у вези са својим окружењем и свакодневним ситуацијама; - представља укратко резултате самосталног истраживања на одређену тему; - интерпретира тематски прилагођене песме, рецитације и скечеве; - користи интонацију, ритам и висину гласа у складу са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности 		<p>All things high tech</p> <p>Seeing is believing</p> <p>Telling it how it is</p>		<p>разумљиве реченице користећи једноставне језичке структуре.</p> <p>2.СТ.1.5.3. Има углавном јасан и разумљив изговор.</p> <p>2.СТ.1.5.4. Пише с одговарајућом ортографском тачношћу уобичајене речи које користи у говору.</p> <p>2.СТ.1.5.5. Примењује основну правописну норму. 2.СТ.1.5.6. Користи неутралан језички регистар. Средњи ниво</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ 2. СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности. 2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту. 2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано. 2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком. 2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ 2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак. 2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци. 2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
--	--	--	--	--

<p>говорне ситуације;</p> <ul style="list-style-type: none"> - попуњава формуларе, упитнике и различите обрасце у личном и образовном домену; - пише белешке, поруке (имејлове, СМС поруке и сл.) да би тражио или пренео релевантне информације користећи стандардне формуле писаног изражавања; - пише текстове према моделу, уз помоћ илустрација, табела, слика, графикана, детаљних упутстава; - резимира прочитани/преслушани текст о блиским, познатим и обрађиваним друштвеним темама користећи једноставна језичка средства; - пише о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања; - описује особе и догађаје поштујући правила кохерентности користећи фреквентне речи и изразе; - пише о властитом искуству описујући своје утиске и осећања, износећи мишљења, планове и очекивања, једноставним језичким средствима; 					<p>2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).</p> <p>2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине – ГОВОР</p> <p>2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију натеме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.</p> <p>2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре омишљењима других учесника у разговору.</p> <p>2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).</p> <p>2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.</p> <p>2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.</p> <p>2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.</p> <p>2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ</p> <p>2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући</p>
--	--	--	--	--	---

<p>препознаје и наводи најзначајније личности и догађаје културе земље/ земаља чији језик учи и разуме њихову улогу у светским оквирима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - познаје правила понашања, свакодневне навике, сличности и разлике у култури своје земље и земље/ земаља чији језик учи; - препознаје најчешће стереотипе у вези са културом своје земље и земаља чији језик учи; - разликује основне облике примереног и непримереног понашања у контексту културе земље/ земаља чији језик учи (у односу на категорије времена, простора и покрета у комуникацији, као нпр. тачност, лични простор, мимика и сл.); - препознаје и користи најфреквентније регистре и стилове у комуникацији на страном језику у складу са степеном формалности комуникативне ситуације; - истражује различите аспекте култура земље/ земаља чији језик учи у оквиру својих интересовања; - користи савремене видове комуникације у откривању културе земље/земаља чији језик учи; - користи знање страног језика у различитим видовима реалне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, друштвене мреже). преноси суштину и најважније појединости поруке са матерњег на 					<p>битне детаље.</p> <p>2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.</p> <p>2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.</p> <p>2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.</p> <p>2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира,</p> <p>резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.</p> <p>5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ</p> <p>2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.</p> <p>2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.</p> <p>2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.</p> <p>2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.</p> <p>2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ</p> <p>2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном</p>
---	--	--	--	--	--

<p>страни језик/са страног на матерњи, додајући, по потреби, једноставнија објашњења и обавештења, писмено и усмено;</p> <p>- у писаном облику резимира на структурисан начин садржај краћег текста, аудио или визуелног записа и краће интеракције;</p> <p>- у усменом облику преноси садржај писаног или усменог текста, прилагођавајући га исказаним или претпостављеним потребама саговорника;</p> <p>- користи одговарајуће компензационе стратегије ради превазилажења тешкоћа које се јављају, на пример:</p> <p>преноси садржај уз употребу описа, парафраза и сл.;</p> <p>-</p>					<p>аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и професионалном контексту.</p> <p>2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.</p> <p>2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на</p> <p>теме из друштвеног или професионалног живота.</p> <p>2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ</p> <p>2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.</p> <p>2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.</p> <p>2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.</p> <p>2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).</p> <p>2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.</p> <p>2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.</p> <p>3. Област језичке вештине – ГОВОР</p> <p>2.СТ.3.3.1. Активно учествује у</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>формалним и неформалним разговорима/ дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника. 2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара. 2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца. 2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи). 2.СТ.3.3.5. Упоредије ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.</p> <p>4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ 2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове. 2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.</p>
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе латинског језика је оспособљавање ученика да правилно чита и пише речи и кратке реченице и једноставне прилагођене текстове, овладавање и примена знања о језику, разумевање, превођење и интерпретација текста, препознавање утицаја латинског језика на уобличиће лексике и фразеологије у савременим језицима и уочавање значаја културног наслеђа античке културе. Циљ наставе латинског језика је оспособљавање ученика да правилно чита и пише речи и кратке реченице и једноставне прилагођене текстове, овладавање и примена

знања о језику, разумевање, превођење и интерпретација текста, препознавање утицаја латинског језика на уобличење лексике и фразеологије у савременим језицима и уочавање значаја културног наслеђа античке културе.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Овладавање знањем о језику, тачно изговарање и наглашавање, тачно примењивање правила ортографије, одређивање врста речи, правилна морфолошка анализа реченице, упоређивање и повезивање граматике матерњег и латинског, односно страног језика и латинског.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Разумевање текста и превођење једноставних реченица или кратког текста, усвајање одређеног фонда речи релевантног за будуће образовање и боље разумевање терминологије у свим доменима живота. Посебно је важно препознати значај тековина античке цивилизације.

ИСХОДИ	Ред. Бр. теме	ТЕМА	Бр. часова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
Ученик треба да се подсети историјског развоја латинског језика, да деклинира именице и придеве по правилима од 1. до 5. деклинације, да влада временима презентске и перфекатске основве и глаголским стањима.	1.	Уводни део	15	Комуникација Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција	СТ.1.1.1. СТ.3.5.5.
Ученик треба да савлада облике и употребу ове посебне врсте глагола у латинском језику, да преводи реченице и текстове уз помоћ речника уз морфолошку анализу реченице. Из домена културне историје треба да се упозна са почецима позоришта, формирањем првих амфитеатара и најзначајнијим ствараоцима.	2.	Депонентни и семидепонентни глаголи	5	Комуникација Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција	СТ.1.1.1. СТ.1.1.3. СТ.3.2.6.

<p>Ученик треба да анализира и преводи конструкције акузатива и номинатива са инфинитивом.</p> <p>У погледу културне историје треба да проучава биографије највећих песника и писаца Антикe.</p>					
<p>Ученик треба да упозна разне облике партиципа, да их коректно на више начина преводи, упоређује са партиципима на другим страним језицима које учи.</p> <p>Ширећи знања из културне историје ученик треба да изучава културно наслеђе античке прошлости на тлу данашње Србије.</p>	3.	Конструкције са инфинитивом	10	<p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p>	<p>СТ.3.5.2.</p> <p>СТ.3.1.2.</p>
<p>Ученик треба да савлада глаголске начине, да утврди индикатив и научи конјунктив у свим временима и стањима, да анализира и преводи реченицу коректно у складу са временом, начином и стањем.</p> <p>Из културне историје треба да налази, обађује и презентује информације везане за Сингидунум.</p>	4.	Партиципи Конјунктив	10	<p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p>	<p>СТ. 2.3.5.</p> <p>СТ. 2.5.5.</p> <p>СТ.1.1.3.</p> <p>СТ.3.5.2.</p> <p>СТ.3.5.3.</p> <p>СТ.3.1.2.</p>
	5.		10		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ПСИХОЛОГИЈА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Психологије је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме сложеност, разноврсност и развојне аспекте психичког функционисања људи у био-културном контексту, да повећа капацитет суочавања са изазовима адолесцентног доба и преузме одговорност за очување менталног здравља, функционисање у заједници и наставак школовања.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Бавећи се кључним појмовима опште психологије ученик ће: развијати способност критичког мишљења, вештину успешне комуникације и функционисања у групи; унапређивати стратегије успешног учења, памћења и доношења одлука; формирати преференцију научног над лаичким приступом; разликовати употребу од злоупотребе психологије; повезивати психологију са другим наукама, уметношћу и културом; уважавати различитост међу људима и поштовати људска права; изражавати позитиван став према заштити и унапређењу менталног здравља.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик има знање о личности као јединству психичких процеса, особина и стања, о спреси психичког и телесног и теоријама које објашњавају природу личности; аргументовано дискутује о утицају наслеђа, средине и личне активности на развој личности; препознаје специфичности методологије и мерних инструмената који се користе у психолошким истраживањима; уочава могућности и ограничења примене психолошких сазнања у описивању, тумачењу и предвиђању, како сопственог тако и понашања других особа и друштвених појава.; прихвата улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.

ИСХОДИ	Ред. Бр. теме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
<ul style="list-style-type: none">- По завршетку теме ученик ће бити у стању да :- Дефинише предмет проучавања психологије и наведе њене дисциплине	1.	Психологија као наука и пракса	5	<ul style="list-style-type: none">-Комуникације-сарадња-компетенције за целоживотно учење	

<ul style="list-style-type: none"> - Прави везу између психологије као науке и других наука, уметности и културе; - Препозна различите области примене психолошких сазнања као и животне ситуације у којима се људи обраћају психологу за помоћ; - На датом примеру психолошког истраживања одреди које су методе и технике коришћење; - Разликује научни од лаичког приступа психолошким питањима и критички се односи према текстовима и псеудотекстовима у медијима. 				<ul style="list-style-type: none"> - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - одговоран однос према здрављу 	
<ul style="list-style-type: none"> - По завршетку теме ученик ће бити у стању да : - Правилно користи основне појмове који се односе на сазнајне, емоционалне и мотивационе аспекте личности; - Психички живот особе посматра као целину међусобно повезаних процеса, особина и стања чији се развој одвија током целог живота и као јединство психичког и телесног функционисања - Аргументовано дискутује о утицају наслеђа, средине, и личне активности на развој личности - Користећи стечена психолошка сазнања, препознаје емоције, и мотиве сопственог понашања, понашања других, и ликова из књижевности и филмова; 	2.	<p style="text-align: center;">Личност као јединство психолошких процеса, особина и стања</p>	40	<p style="text-align: center;">Комуникације</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарадња - компетенције за целоживотно учење - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - одговоран однос према здрављу 	

<ul style="list-style-type: none"> - У учењу користи стратегије и технике успешног учења и памћења - Препознаје узроке фрустрација и унутрашњих конфликта, у својим реакцијама показује преференцију да их конструктивно решава и на примерима препознаје механизме одбране. - опише најважније психолошке карактеристике адолесцентског доба, препозна и критички се односи према најчешћим проблемима и ризичним понашањима адолесцената; - аргументује значај очувања менталног здравља, превенције менталних поремећаја и показује позитивни став према здравим стиловима живљења; - разликује основне врсте менталних поремећаја и описује карактеристике најчешћих менталних поремећаја адолесцената - опише контекст настанка најважнијих теорија личности, њихове основне карактеристике, пред ставнике и утицај; 					
<ul style="list-style-type: none"> - По завршетку теме ученик ће бити у стању да : - разликује облике и врсте социјалног учења на примерима; - уважава различитост међу људима, родну равноправност, поштује људска права и изражава негативан став према било ком облику насиља; - у комуникацији узима у обзир 	3.	Особа у социјалној интеракцији	29	<p>Комуникације</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарадња - компетенције за целоживотно учење - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - одговоран однос 	

<p>могућност грешака при опажању других људи и тиме предупредује могуће конфликте;</p> <p>– наведе примере просоцијалног, асертивног понашања и алтруизма из свог искуства и понашања других људи;</p> <p>– препозна и критички разматра примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, конформизма, насилничког понашања и изражава спремност да реагује;</p> <p>– наведе примере и карактеристике различитих група, групних односа и типова руковођења, примењује правила сарадње у тимском раду поштујући различитост чланова;</p> <p>– препозна и критички разматра примере употребе и злоупотребе психологије у медијима, политици, маркетингу и на друштвеним мрежама;</p> <p>– у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став искључиво заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;</p> <p>– прихвати улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.</p>				<p>рема здрављу</p> <ul style="list-style-type: none"> - дигитална компетенција - компетенција за одговоран однос у демократском друштву <p>-предузетничка компетенција</p>	
--	--	--	--	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности,

стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, поштовању људских права и културних различитости, друштву и држави у којој живи.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учењем историје обогаћују се знања о прошлости, развијају аналитичке вештине неопходне за критичко сагледавање савременог света, његових историјских корена и актуелних цивилизацијских токова. Настава и учење историје припрема ученика за одговорно учешће у демократском друштву брзих друштвених, технолошких и економских промена, оспособљава да кроз удруживање и сарадњу допринесе да се адекватно одговори на савремене изазове на локалном, регионалном, европском и глобалном нивоу. Ученику се кроз наставу историје омогућава развој групних идентитета (национални, државни, регионални, европски), чиме се обогаћује и лични идентитет. Посебан акценат је стављен на разумевање историјских и савремених промена, али и на изградњу демократских вредности које подразумевају поштовање људских права, развијање интеркултуралног дијалога и сарадњу, односа према разноврсној културно-историјској баштини, толерантног односа према другачијим ставовима и погледима на свет. Ученик кроз наставу историје треба да исказе и проактиван однос у разумевању постојећих унутрашњих и регионалних конфликта са историјском димензијом и допринесу њиховом превазилажењу.

Основни ниво

Ученик користи основна историјска знања (правилно употребљава историјске појмове, хронологију, оријентише се у историјском простору, познаје најважнију историјску фактографију) у разумевању појава и процеса из прошлости који су обликовали савремено друштво, као и одређене националне, регионалне, па и европски идентитет. Развијају се вештине неопходне за успостављање критичког односа према различитим историјским и друштвеним појавама. Ученик изграђује свест о сопственој одговорности у савременом друштву, развија ставове неопходне за живот у савременом демократском окружењу и учешћу у различитим друштвеним процесима (поштовање људских права, неговање културе сећања, толеранција и уважавање другачијег културног идентитета и наслеђа, и решавање неспоразума кроз изградњу консензуса).

Средњи ниво

Ученик развија посебна историјска знања и нарочито аналитичке вештине компарације различитих извора информација, процењујући њихову релевантност, објективност и комплексност. Веома важну димензију наставе историје представља разумевање функционисања савременог света, његових историјских корена и оних појава које својим дугим трајањем обликују садашњицу.

Напредни ниво

Ученик разуме, анализира и критички просуђује комплексније историјске, као и савремене догађаје, појаве и процесе са историјском димензијом, уз употребу различитих историјских извора. Ученик је у стању да уочи последице стереотипа и пропаганде на савремено друштво, људска права и политичко окружење, да аргументовано води дебату уз међусобно уважавање, неговање толеранције и унапређивање интеркултуралног дијалога, као и да писмено и графички приказује резултате свог истраживања уз коришћење одговарајућих компјутерских програма.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Разумевање историје и критички однос према прошлости и садашњости

Основни ниво

Именује најважније историјске догађаје, појаве, процесе и личности ученик ствара основ за боље разумевање прошлости сопственог народа, државе, региона, Европе и човечанства. Познаје и користи хронологију неопходну за сналажење у свакодневним животним ситуацијама. Оријентише се у историјском и савременом простору. Разуме историјске феномене који су утицали на стварање цивилизација, друштва, држава и нација. Препознаје друштвене, економске, културолошке промене које су обликовале савремени свет. Има критички однос према тумачењу и реконструкцији прошлости и тумачењу савремених догађаја примењујући мултиперспективни приступ. Квалитетно бира разноврсне информације из различитих извора, критички их анализира, пореди и синтетише да би свеобухватније сагледали прошлост и садашњост.

Средњи ниво

Анализира специфичности одређених историјских појмова и користи их у одговарајућем контексту. Разуме различите државне, политичке и друштвене промене у историји, чиме се боље оријентише кроз историјско време, историјски и савремени геополитички простор. Процењује релевантност и квалитет различитих извора информација преко којих се формира слика о појединим историјским или савременим феноменима. Повезује поједине процесе, појаве и догађаје из националне, регионалне и опште историје. Развија и надграђује своје различите идентитете.

Напредни ниво

Анализира и критички просуђује поједине историјске догађаје, појаве и процесе из националне, регионалне и опште историје, као и историјске и савремене изворе информација. Унапређује функционалне вештине употребом различитих рачунарских програма неопходних за презентовање резултата елементарних историјских истраживања заснованих на коришћењу одабраних извора и историографске литературе. Продубљују разумевање прошлости анализирањем савремених, пре свега друштвених и културолошких појава и процеса у историјском контексту.

Разумевање историје и савремених идентитета као основа за активно учествовање у друштву

Основни ниво

Уочава различите културолошке, друштвене, политичке, религијске погледе на прошлост чиме гради и употпуњује сопствени идентитет. Развија вредносни систем демократског друштва утемељен на хуманистичким постулатима, поштовању другачијег становишта. Примењује основне елементе интеркултуралног дијалога ослањајући се на прошлост, идентитет и културу свог, али и других народа у Србији, региону, Европи и свету. Негује толерантан вид комуникације, поштовање људских права, разноврсних културних традиција. Препознаје узроке и последице историјских и савремених конфликта и развија ставове који воде њиховом превазилажењу. Уочава разноврсне последице преломних друштвених, политичких, економских и догађаја из културе и света науке, појава и процеса из прошлости, чиме се омогућава боље сагледавање савременог контекста у коме живе и стварање предуслова креативан однос према непосредном друштвеном окружењу.

Средњи ниво

Анализира предрасуде, стереотипе, различите видове пропаганде и њихове последице у историјским

и савременим изворима информација. Вреднује објективност извора информација и гради одговоран однос према осетљивим појавама из прошлости и садашњости. Дефинише историјске појаве дугог трајања; уочава сличности и разлике у односу на савремени контекст, што доприноси разумевању историјску основу савремених појава. Препознаје регионалне везе на пољу заједничке политичке, друштвене, економске и културне прошлости. Гради толерантан однос према припадницима других нација или вероисповести у регионалном и унутардржавном контексту, неопходан у превенцији потенцијалних конфликта. Развија и надграђује своје различите идентитете и разуме различитост идентитета других људи.

Напредни ниво Унапређује толерантни однос у комуникацији вођењем аргументоване дебате о важним темама из историје и савременог живота засноване на међусобном уважавању ставова, различитих националних, идејних, професионалних или културолошких позиција, чиме се гради конструктиван однос за квалитетан живот у мултикултуралном друштву.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. часо ва	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове; - користи хронолошке одреднице и прецизно смешта кључне догађаје, појаве, процесе и личности на временској ленти; - пореди изворе различите сазнајне вредности и процени њихову релевантност за истраживање; - примењује основну методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику; - објасни разлику између методолошки утемељеног и ненаучног приступа интерпретацији прошлости; 	1.	ОСНОВИ ИСТОРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА	3	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијам - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Одговорно учешће у демократском друштву 	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.1.1. 2.ИС.1.1.2. 2.ИС.1.2.1. 2.ИС.1.2.2. 2.ИС.1.2.3. 2.ИС.1.2.4. 2.ИС.1.2.5.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1. 2.ИС.2.2.1. 2.ИС.2.2.2.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>2.ИС.3.2.1. 2.ИС.3.2.2. 2.ИС.3.2.3. 2.ИС.3.2.4.</p>

<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове; - користи хронолошке одреднице и прецизно смешта кључне догађаје, појаве, процесе и личности на временској ленти; - примењује основну методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику; - анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима; - идентификује улогу историјских личности у историјским догађајима и обликовању државе; - идентификује најважније одлике српске државности у средњем веку; - анализира структуру и особеност српског друштва и уочава промене изазване политичким и економским процесима у периоду средњег и раног новог века; - уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и 	2.	<p>КЉУЧНЕ ПОЈАВЕ, ПРОЦЕСИ И ЛИЧНОСТИ ЕПОХЕ</p>	10	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Одговорно учешће у демократском друштву 	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.1.1.</p> <p>2.ИС.1.1.2.</p> <p>2.ИС.1.1.3.</p> <p>2.ИС.1.1.4.</p> <p>2.ИС.1.2.1.</p> <p>2.ИС.1.2.2.</p> <p>2.ИС.1.3.1.</p> <p>2.ИС.1.3.2.</p> <p>2.ИС.1.3.3.</p> <p>2.ИС.1.3.4.</p> <p>2.ИС.1.3.5.</p> <p>2.ИС.1.3.7.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1.</p> <p>2.ИС.2.1.2.</p> <p>2.ИС.2.1.3.</p> <p>2.ИС.2.2.1.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>2.ИС.3.1.1.</p> <p>2.ИС.3.1.2.</p> <p>2.ИС.3.2.1.</p> <p>2.ИС.3.2.2.</p> <p>2.ИС.3.2.3.</p> <p>2.ИС.3.2.4.</p>
---	----	--	----	---	---

<p>културне историје;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима; - изводи закључак о динамици одређених историјских појава и процеса из националне и опште историје, користећи историјску карту; - идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у историјском и савременом контексту; - препознаје утицај идеја и научно-техничких открића на промене и развој друштва, културе и образовања; 					
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове; - користи хронолошке одреднице и прецизно смешта кључне догађаје, појаве, процесе и личности на временској ленти; - примењује основну 	3.	ДРЖАВА И ИНСТИТУЦИЈЕ	30	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција 	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.1.1.</p> <p>2.ИС.1.1.2.</p> <p>2.ИС.1.1.3.</p> <p>2.ИС.1.1.4.</p> <p>2.ИС.1.2.1.</p> <p>2.ИС.1.3.7.</p> <p>Средњи</p>

<p>методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику;</p> <p>- наведе типове државних уређења у периоду средњег и раног новок века и издвоји њихове специфичности;</p> <p>- анализира специфичности и утицај међународних односа на положај држава и народа</p>				<p>- Решавање проблема</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1.</p> <p>2.ИС.2.1.2.</p> <p>2.ИС.2.2.1.</p> <p>2.ИС.2.2.2.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>2.ИС.3.1.1.</p> <p>2.ИС.3.1.2.</p> <p>2.ИС.3.2.1.</p> <p>2.ИС.3.2.2.</p> <p>2.ИС.3.2.3.</p> <p>2.ИС.3.2.4.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;</p> <p>- примењује основну методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику;</p> <p>- идентификује најважније друштвене групе, њихове улоге и односе у епохи феудализма;</p> <p>- анализира развој и промене у друштвеној структури и односима у средњем и раном новом веку;</p>	4.	<p>ДРУШТВЕНИ И ПРИВРЕДНИ ОДНОСИ</p>	19	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Решавање проблема</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.1.1.</p> <p>2.ИС.1.1.2.</p> <p>2.ИС.1.1.4.</p> <p>2.ИС.1.2.1.</p> <p>2.ИС.1.2.2.</p> <p>2.ИС.1.3.1.</p> <p>2.ИС.1.3.3.</p> <p>2.ИС.1.3.6.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1.</p> <p>2.ИС.2.2.1.</p> <p>2.ИС.2.2.2.</p> <p>2.ИС.2.3.1.</p> <p>Напредни ниво</p>

<p>- идентификује основне елементе привредног живота и њихов утицај на друштвене промене у средњем и раном новом веку;</p>				<p>- Предузимљивост и предузетничка компетенција</p>	<p>2.ИС.3.1.2. 2.ИС.3.3.1. 2.ИС.3.2.1. 2.ИС.3.2.2. 2.ИС.3.2.3. 2.ИС.3.2.4.</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <p>- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;</p> <p>- примењује основну методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику;</p> <p>- идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у историјском и савременом контексту;</p> <p>- анализира положај и начин живота деце, жена и мушкараца, припадника различитих друштвених слојева и мањинских група у средњем и раном новом веку;</p> <p>- разликује спменике из различитих епоха са посебним освртом на оне у локалној средини;</p>	<p>5.</p>	<p>КУЛТУРА И СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У СТАРОМ ВЕКУ</p>	<p>8</p>	<p>- Компетенција за целоживотно учење</p> <p>- Комуникација</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Естетичка компетенција</p>	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.3.2. 2.ИС.1.3.3. 2.ИС.1.3.4. 2.ИС.1.3.5.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1. 2.ИС.2.2.1. 2.ИС.2.3.1.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>2.ИС.3.2.1. 2.ИС.3.2.2. 2.ИС.3.2.3. 2.ИС.3.2.4.</p>

<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове; - примењује основну методологију у елементарном историјском истраживању и резултате презентује у усменом, писаном или дигиталном облику; - препознаје улогу легенди и митова у реконструкцији прошлости и изградњи колективног и индивидуалног идентитета; - препознаје на конкретним примерима злоупотребе митова у историјском и савременом контексту; - учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања; - препознаје утицај идеја и научно-техничких открића на промене и развој друштва, културе и образовање; 	6.	ПОЈАВЕ ДУГОГ ТРАЈАЊА – МИТ, ЛЕГЕНДА, НАУКА	4	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Одговорно учешће у демократском друштву 	<p>Основни ниво</p> <p>2.ИС.1.1.1.</p> <p>2.ИС.1.1.2.</p> <p>2.ИС.1.1.3.</p> <p>2.ИС.1.2.1.</p> <p>2.ИС.1.2.2.</p> <p>2.ИС.1.2.3.</p> <p>2.ИС.1.2.4.</p> <p>2.ИС.1.2.5.</p> <p>Средњи ниво</p> <p>2.ИС.2.1.1.</p> <p>2.ИС.2.1.2.</p> <p>2.ИС.2.2.1.</p> <p>2.ИС.2.2.2.</p> <p>2.ИС.2.3.1.</p> <p>Напредни ниво</p> <p>2.ИС.3.1.1.</p> <p>2.ИС.3.2.1.</p> <p>2.ИС.3.2.2.</p> <p>2.ИС.3.2.3.</p> <p>2.ИС.3.2.4.</p> <p>2.ИС.3.3.1.</p>
---	----	--	---	---	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Развијање етичких и моралних вредности код ученика, разумевања суштинских промена у свету као и стицање додатних знања и вештина из географије.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик је оспособљен да користи практичне вештине као што су оријентација у простору, читање и разумевање географске карте, коришћење географског информационог система ГИС као и да зна да користи разне инструменте (термометар, барометар, ветроказ) ради лакшег сналажења у простору и времену.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Примена географских вештина за организовање активности у простору и времену, коришћење географских знања за активно и одговорно учешће у друштвеном животу,

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
--------	-----------------------------	------	-------------------	-------------------------------	---------------------------------

Реализује истраживачки пројекат на задату тему.	1	Друштвена географија	4	Дигитална комп.	2.ГЕ.1.1.1.
Објашњава факторе популационе динамике и доводи их у везу са степеном економског развоја одређене територије.	2	Становништво и демографски процеси	10	Решавање проблема	2.ГЕ.1.1.3.
Доводи у везу географски положај насеља са његовим развојем користећи географску карту.	3	Рурални и урбани простор	8	Сарадња	2.ГЕ.1.2.4. 2.ГЕ.1.3.1.
Анализира утицај природних и друштвених фактора на развој привреде у целини и њених појединих грана.	4	Привреда и географски простор	12	Комуникација	2.ГЕ.1.3.3. 2.ГЕ.1.3.4.
Уочава утицај центрифугалних и центрипеталних друштвенополитичких процеса на суверенитет и територијални интегритет државе.	5	Политичко географски процеси	10	Комп. за учење	2.ГЕ.2.2.2. 2.ГЕ.2.2.3.
Користи различите изворе географских информација ради анализирања актуелних економско и политичко географских процеса у свету.	6	Регионално географске теме и глобални процеси	30	Одговоран однос према околини	2.ГЕ.2.3.2. 2.ГЕ.3.1.1. 2.ГЕ.3.1.4.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења биологије је да ученик развије биолошку, општу научну и језичку писменост, способности, вештине и ставове корисне у свакодневном животу, да развије мотивацију за учење и интересовања за биологију као науку, уз примену концепта одрживог развоја, етичности и права

будућих генерација на очувану животну средину.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учећи биологију у општем средњем образовању, ученик ће овладати знањима и вештинама које ће му омогућити да разуме структуру, филогенију и еволуцију живог света, човеково место и његову улогу у природи, као и огромну човекову одговорност за очување животне средине и биолошке разноврсности на Земљи. Овако стечена знања из биологије и биолошких вештина примењиваће у свакодневном животу за побољшање сопственог здравља и одабир животног стила и учествовање у друштвеним дебатама ради доношења важних одлука, као што су одрживи развој и заштита животне средине, заштита природе и биодиверзитета и употреба биотехнологија. Бавећи се биологијом развијаће способност критичког мишљења, формираће научни поглед на свет, разумеће сличности и разлике између биолошког и других научних приступа и развиће трајно интересовање за биолошке феномене.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Грађа, функција, филогенија и еволуција живог света

Ова компетенција омогућава ученику да овлада знањима и вештинама које ће му омогућити да разуме структуру, филогенију и еволуцију живог света, човеково место и његову улогу у природи.

- Молекуларна биологија, физиологија и здравље

Ова компетенција омогућава ученику да стечена знања примењује у свакодневном животу за побољшање сопственог здравља и одабир животног стила, као и доношење информисане одлуке о примени савремених биотехнологија.

- Екологија, заштита животне средине и биодиверзитета, одрживи развој

Ова компетенција омогућава ученику да учествује у друштвеним дебатама ради доношења важних одлука, као што су одрживи развој и заштита животне средине, заштита природе и биодиверзитета.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
Ученик је у стању да: - повеже Менделове законе наслеђивања са карактеристикама мејотичке поделе хромозома, посебно на примерима генетике	1.	ОСНОВИ ГЕНЕТИКЕ	15	Целоживотно учење, Комуникација, Одговорно учење у демократском друштву, Одговоран однос према здрављу,	БИ.1.3.3., БИ.2.3.3.

<p>човека;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује генетичку и фенотипску варијабилност; - графички прикаже и анализира одабране примере фенотипске варијабилности; - прикупи, прикаже и тумачи податке добијене истраживањем; - изнесе и вреднује аргументе на основу доказа; - сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; - критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи. 				<p>Решавање проблема, Сарадња, Рад са подацима и информацијама</p>	
<p>Ученик је у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прикупи, прикаже и тумачи податке добијене истраживањем; - изнесе и вреднује аргументе на основу доказа; - идентификује начин на који основни еволуциони механизми утичу на генетичку структуру популације; - идентификује след догађаја током процеса 	2.	УВОД У ЕВОЛУЦИОНУ БИОЛОГИЈУ	17	<p>Целоживотно учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Сарадња</p>	<p>БИ.1.1.2., БИ.2.1.2., БИ.3.1.2., БИ.1.3.4., БИ.2.3.4.</p>

<p>адаптација на одабраним примерима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повеже деловање природне селекције са настанком нових врста; - сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; - критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи. 					
<p>Ученик је у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прикупи, прикаже и тумачи податке добијене истраживањем; - изнесе и вреднује аргументе на основу доказа; - конструише дрво живота у оквиру царства биљака на основу кључних филогенетских разлика у грађи, функцији и животним циклусима; - конструише дрво живота у оквиру царства животиња на основу кључних филогенетских разлика у грађи, функцији и развићу; - доведе у везу кључне филогенетске промене (промене грађе и функције) живих бића са еколошким 	3.	ГРАЂА, ФУНКЦИЈА И РАЗНОВРСНОСТ ОРГАНИЗАМА	42	<p>Компетенција за целоживотно учење,</p> <p>Комуникација,</p> <p>Дигитална компетенција,</p> <p>Решавање проблема, Сарадња,</p> <p>Одговоран однос према здрављу,</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>БИ.3.1.3.,</p> <p>БИ.1.1.4.,</p> <p>БИ.2.1.4.,</p> <p>БИ.3.1.4.,</p> <p>БИ.1.2.2.,</p> <p>БИ.2.3.2.,</p> <p>БИ.2.4.1.,</p> <p>БИ.1.4.2.,</p> <p>БИ.1.4.3.</p>

<p>факторима(утицај на преживљавање, размножавање и распорострањење);</p> <p>- идентификује улогу организама у процесу преноса енергије и супстанце у екосистему;</p> <p>- повеже сопствене обрасце понашања са одрживим коришћењем природних ресурса и могућом улогом у нарушавању биодиверзитета;</p> <p>- сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;</p> <p>- критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.</p>					
--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Математике је да ученик, усвајајући математичке концепте, знања, вештине и основе дедуктивног закључивања, развије апстрактно и критичко мишљење, способност комуникације математичким језиком и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учењем математике ученик је оспособљен да мисли математички, овладао је математичким знањима и концептима и критички анализира мисаоне процесе, унапређује их и разуме како они доводе до

решења проблема. Развио је истраживачки дух, способност критичког, формалног и апстрактног мишљења, као и дедуктивно и индуктивно мишљење и размишљање по аналогији. Развио је способност математичке комуникације и позитивне ставове према математици и науци уопште. Ученик примењује математичка знања и вештине за решавање проблема из природних и друштвених наука и свакодневног живота, као и у професионалној сфери. Оспособљен је да стечена знања и вештине користи у даљем школовању

Основни ниво

Ученик решава једноставне математичке проблеме и описује основне природне и друштвене појаве. На основу непосредних информација ученик уочава очигледне законитости, доноси закључке и директно примењује одговарајуће математичке методе за решавање проблема. Израчунава и процењује метричке карактеристике објеката у окружењу. Процењује могућности и ризике у једноставним свакодневним ситуацијама. Ученик користи основне математичке записе и симболе за саопштавање решења проблема и тумачи их у реалном контексту.

Средњи ниво

Ученик решава сложеније математичке проблеме и описује природне и друштвене појаве. Оспособљен је да формулише питања и претпоставке на основу доступних информација, решава проблеме и бира одговарајуће математичке методе. Користи информације из различитих извора, бира критеријуме за селекцију података и преводи их из једног облика у други. Анализира податке, дискутује и тумачи добијене резултате и користи их у процесу доношења одлука. Ученик просторно резонује (представља податке о просторном распореду објеката сликом или на менталном плану).

Напредни ниво

Ученик решава сложене математичке проблеме и описује комплексне природне и друштвене појаве. Разуме математички језик и користи га за јасно и прецизно аргументовање својих ставова. Комплексне проблеме из свакодневног живота преводи на математички језик и решава их. Користи индукцију, аналогију, дедукцију и правила математичке логике у решавању математичких проблема и извођењу закључака. Користи методе и технике решавања проблема, учења и откривања која су базирана на знању и искуству за постављање хипотеза и извођење закључака.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Примена математичких знања и вештина на решавање проблема и Математичка комуникација.

Основни ниво

Домен 1. Математичко знање и резоновање

Уочава правилности у низу података и догађаја. Уочава и тумачи међусобне односе (повезаност, зависност, узрочност) података, појава и догађаја. Разуме основне статистичке појмове и препознаје их у свакодневном животу.

Домен 2. Примена математичких знања и вештина на решавање проблема

Примењује једноставне математичке процедуре када су сви подаци непосредно дати. Израчунава и процењује растојања, обиме, површине и запремине објеката у равни и простору. Израчунава вероватноћу одигравања догађаја у једноставним ситуацијама. Доноси финансијске одлуке на основу израчунавања прихода, расхода и добити.

Домен 3. Математичка комуникација

Комуницира математичким језиком који се састоји од појмова, ознака, фигура и графичких репрезентација и разуме захтеве једноставнијих математичких задатака. Саопштава решења проблема користећи математички језик на разне начине (у усменом, писаном или другом облику) и разуме изјаве изражене на исти начин. Тумачи изјаве саопштене математичким језиком у реалном контексту.

Средњи ниво

Домен 1. Математичко знање и резоновање

Формулише математичка питања и претпоставке на основу доступних информација. Бира критеријуме за селекцију и трансформацију података у односу на модел који се примењује. Бира математичке концепте за описивање природних и друштвених појава. Представља сликом геометријске објекте, упоређује карактеристике и уочава њихове међусобне односе.

Домен 2. Примена математичких знања и вештина на решавање проблема

Уме да примени математичка знања у анализи природних и друштвених појава. Бира оптималне опције у животним и професионалним ситуацијама користећи алгебарске, геометријске и аналитичке методе. Уме да примени математичка знања у финансијским проблемима. Анализира податке користећи статистичке методе.

Домен 3. Математичка комуникација

Разуме захтеве сложенијих математичких задатака. Бира информације из различитих извора и одговарајуће математичке појмове и симболе како би саопштио своје ставове. Дискутује о резултатима добијеним применом математичких модела. Преводи математичке формулације на свакодневни језик и обратно.

Напредни ниво

Домен 1. Математичко знање и резоновање

Користи индукцију, аналогију и дедукцију у доказивању математичких тврђења и у анализирању математичких проблема. Користи законе математичке логике и одговарајуће математичке теорије за доказивање и вредновање ставова и тврдњи формулисаних математичким језиком. На основу података добијених личним истраживањем или на други начин формулише питања и хипотезе.

Домен 2. Примена математичких знања и вештина на решавање проблема

Уме да примени математичка знања у анализи комплексних природних и друштвених појава. Бира и развија оптималне стратегије за решавање проблема

Домен 3. Математичка комуникација

Користи математички језик при изношењу и аргументацији својих ставова и разуме захтеве сложених математичких проблема.

Може да дискутује о озбиљним математичким проблемима.

ИСХОДИ	Ред. Бр. теме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
<p>– трансформише и израчуна вредност израза са степенима користећи својства операција и функција, по потреби користећи калкулатор;</p> <p>– скицира и тумачи график степене функције;</p> <p>комплексни број задат у алгебарском облику представи у равни, одреди његов модуо и решава једноставне проблеме у којима примењује основне операције са комплексним бројевима;</p>	1	СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ	28	<p>Компетенције за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2.МА.1.1.2.</p> <p>2.МА.1.1.4.</p> <p>2.МА.1.3.2.</p> <p>2.МА.2.1.2.</p> <p>2.МА.2.1.3.</p> <p>2.МА.2.1.5.</p> <p>2.МА.3.1.2.</p> <p>2.МА.3.1.3.</p>
<p>– реши проблем који се своди на квадратне једначине и неједначине, ирационалне једначине и системе квадратних једначина;</p> <p>– скицира и тумачи график квадратне функције и користи је у реалним ситуацијама;</p>	2	КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА И КВАДРАТНА ФУНКЦИЈА	40	<p>Компетенције за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2.МА.1.1.5.</p> <p>2.МА.1.1.6.</p> <p>2.МА.1.3.2.</p> <p>2.МА.2.1.7.</p> <p>2.МА.2.3.3.</p> <p>2.МА.3.1.3.</p> <p>2.МА.3.1.4.</p>
<p>– израчуна вредност експоненцијалне и логаритамске функције, по потреби користећи</p>	3	ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ФУНКЦИЈА	26	<p>Компетенције за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p>	<p>2.МА.1.3.2.</p> <p>2.МА.2.1.3.</p> <p>2.МА.2.1.6.</p> <p>2.МА.2.3.3.</p>

<p>калкулатор;</p> <ul style="list-style-type: none"> – користи својства логаритама; – скицира и тумачи график експоненцијалне и логаритамске функције; – реши проблем који се своди на експоненцијалне или логаритамске једначине и једноставне неједначине користећи својства одговарајућих функција; 				<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2.МА.3.1.2.</p> <p>2.МА.3.1.5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – израчуна вредност тригонометријске функције, по потреби користећи калкулатор; – трансформише тригонометријске изразе; – скицира и тумачи графике тригонометријских функција; – реши проблем који се своди на једноставне тригонометријске једначине и неједначине користећи својства одговарајућих функција; – примени синусну и косинусну теорему; – анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења; – користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења; – доказује једноставније математичке теореме и 	<p>4</p>	<p>ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ</p>	<p>42</p>	<p>Компетенције за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p>	<p>2.МА.2.1.3.</p> <p>2.МА.2.2.5.</p> <p>2.МА.3.1.2.</p> <p>2.МА.3.1.5.</p> <p>2.МА.3.2.5.</p>

аргументује решења задатака.					
------------------------------	--	--	--	--	--

ГИМНАЗИЈА "БРАНКО РАДИЧЕВИЋ" СТАРА ПАЗОВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Физике јесте стицање функционалне научне писмености, оспособљавање ученика за уочавање и примену физичких закона у свакодневном животу, развој логичког и критичког мишљења у истраживањима физичких феномена.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Кроз опште средњошколско учење физике очекује се да ученици повежу физичке законе и процесе са практичном применом и тако постигну научну писменост која ће им омогућити праћење и коришћење информација у области физике, исказаних језиком физике (физичким терминима, симболима, формулама и једначинама), дискусију и доношење одлука у вези с темама из области физике, значајним за појединца и друштво. На првом месту то се односи на безбедно руковање уређајима, алатима и комерцијалним производима и на бригу о животној средини. Поред тога, очекује се развијање истраживачког односа према окружењу кроз експериментални рад којим се упознаје научни метод, као и разумевање природе науке, научно-истраживачког рада и подржавање доприноса науке квалитету живота појединца и развоју друштва

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Специфичне предметне компетенције обухватају: природно-научну писменост, која је основ за праћење развоја физике као науке, разумевање повезаности физике и савремене технологије и развоја друштва; способност прикупљања података кроз испитивање физичких својстава и процеса посматрањем и мерењем; планирање и описивање поступака; правилно и безбедно руковање уређајима и мерним прибором; представљање резултата мерења табеларно и графички и извођење закључака

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Ред. Бр. теме	ТЕМА	Бр. часов а	МЕЂУП ЕДМЕТН Е КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ	СТАНДАРД И ПОСТИГНУ ЋА
<p>–користи научни језик физике за описивање физичких појава;</p> <p>–повеже макроскопске карактеристике гаса са микроскопским карактеристикама кретања молекула, користи једначину стања идеалног гаса и графике (P,V,T) за објашњавање изопроцеса;</p> <p>– решава једноставније квалитативне и рачунске проблеме, јасно изрази идеју, објасни поступак решавања и анализира добијени резултат (овај исход се односи на све наведене области);</p> <p>☐ безбедно по себе и околину рукује уређајима, алатима, материјалима;</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>	1.	<p>МОЛЕКУЛСКО-КИНЕТИЧКА ТЕОРИЈА ГАСОВА</p> <p>Модел идеалног гаса.</p> <p>Притисак гаса и Температура са становишта Молекулско-кинетичке теорије.</p> <p>Једначина стања идеалног гаса.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <p>☐ Топлотно кретање молекула (модел Брауновог кретања).</p> <p>☐ Рејлијев оглед</p> <p>☐ Дифузија гасова</p> <p>Лабораторијска вежба</p> <p>Провера Бојл-Мариотовог закона.</p>	6+3	<p>- компетенција за целоживотно учење</p> <p>- вештина комуникације</p> <p>- рад са подацима и информацијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина сарадње</p> <p>- естетска компетенција</p>	<p>2ФИ.1.2.1.</p> <p>2ФИ.1.2.3.</p> <p>2ФИ.1.2.5.</p> <p>2ФИ.2.2.1.</p> <p>2ФИ.2.2.2.</p> <p>2ФИ.2.2.3.</p> <p>2ФИ.3.2.1.</p> <p>2ФИ.3.2.3</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>
<p>–користи одговарајуће појмове, величине и законе за описивање енергијских трансформација у топлотним процесима и примењује их у конкретним</p>			9	<p>- компетенција за целоживотно учење</p> <p>- вештина</p>	<p>2ФИ.1.2.4.</p> <p>2ФИ.1.2.5.</p> <p>2ФИ.2.2.1.</p> <p>2ФИ.2.2.2</p>

<p>ситуацијама (климатизација, топлотна изолација...);</p> <p>–примени Први принцип термодинамике за објашњење термодинамичких изопроцеса;</p> <p>–разматра неповратност топлотних процеса са аспекта промене ентропије система;</p> <p>–познаје основни принцип рада топлотних машина, одреди коефицијент корисног дејства у термодинамичким циклусима;</p> <p>– решава једноставније квалитативне и рачунске проблеме, јасно изрази идеју, објасни поступак решавања и анализира добијени резултат (овај исход сеодноси на све наведене области);</p> <p>☐ безбедно по себе и околину рукује уређајима, алатима, материјалима;</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>	2.	<p>ТЕРМОДИНАМИКА</p> <p>Основни појмови и Принципи термодинамике.</p> <p>Ентропија.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <p>– Адијабатски процеси (компресија, експанзија).</p>		<p>комуникације</p> <p>- рад са подацима и информац ијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина сарадње</p> <p>- брига за здравље</p> <p>- еколошка компетен ција</p>	<p>2ФИ.2.2.3.</p> <p>2ФИ.2.2.4</p> <p>2ФИ.3.2.2.</p> <p>2ФИ.3.2.3.</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>
<p>–користи појмове и законе механике флуида за описивање њиховог кретања</p>	3.	<p>ОСНОВИ ДИНАМИКЕ ФЛУИДА</p>	3+3	<p>- компетен ција за целоживо</p>	<p>2.ФИ.1.1.7.</p> <p>2.ФИ.2.1.3.</p>

<p>и кретања чврстих тела у гасовима и течностима;</p> <p>– решава једноставније квалитативне и рачунске проблеме, јасно изрази идеју, објасни поступак решавања и анализира добијени резултат (овај исход се односи на све наведене области);</p> <p>☐ безбедно по себе и околину рукује уређајима, алатима, материјалима;</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>		<p>Параметри и једначине којима се описује кретање флуида.</p> <p>Примена једначина механике флуида.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <p>☐ Бернулијева једначина (Вертикална цев са бочним отворима, Питоова цев, Прантлова цев...).</p> <p>☐ Магнусов ефекат.</p> <p>Лабораторијска вежба</p> <p>Провера Бернулијеве једначине (Вентуријева цев)</p>		<p>тно учење</p> <p>- вештина комуникације</p> <p>- рад са подацима и информацијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина сарадње</p>	<p>2.ФИ.3.1.2</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>
<p>– повеже карактеристике молекулских сила са њиховим утицајем на макроскопска својства чврстих тела и течности: топлотно ширење, еластичност, стишљивост, вискозност, површински напон и капиларне појаве (исхрана биљака, проток крви...), промене агрегатних стања;</p> <p>– решава једноставније квалитативне и рачунске проблеме, јасно изрази идеју, објасни поступак решавања</p>	<p>4.</p>	<p>МОЛЕКУЛСКЕ СИЛЕ И ФАЗНИ ПРЕЛАЗИ</p> <p>Молекулске силе.</p> <p>Структура и еластичност чврстих тела.</p> <p>Вискозност и површински напон течности.</p> <p>Топлотна проводљивост.</p> <p>Топлотно ширење чврстих тела и течности.</p> <p>Фазни прелазни (агрегатна стања).</p>	<p>7+6</p>	<p>- компетенција за целоживотно учење</p> <p>- вештина комуникације</p> <p>- рад са подацима и информацијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина</p>	<p>2ФИ.1.2.2.</p> <p>2ФИ.1.2.5.</p> <p>2ФИ.2.2.2</p> <p>2ФИ.2.2.3.</p> <p>2ФИ.2.2.4</p> <p>2ФИ.3.2.1.</p> <p>2.ФИ.1.1.7.</p> <p>2.ФИ.2.1.3.</p> <p>2.ФИ.3.1.2</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>

<p>и анализира добијени резултат (овај исход се односи на све наведене области);</p> <p>☐ безбедно по себе и околину рукује уређајима, алатима, материјалима;</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>		<p>Демонстрациони огледи:</p> <p>☐ Топотно ширење метала и гасова.</p> <p>☐ Врсте еластичности, пластичност.</p> <p>☐ Капиларне појаве. Површински напон (рампови са опном од сапунице и други начини).</p> <p>☐ Модели кристалних решетки.</p> <p>☐ Испаравање и кондензација.</p> <p>Лабораторијска вежба</p> <p>Одређивање модула еластичности жице</p>		<p>сарадње</p> <p>- брига за здравље</p> <p>- еколошка компетенција</p>	
<p>– користи одговарајуће појмове, величине и законе за тумачење деловања електричног поља;</p> <p>– разликује понашање диелектрика и проводника у електричном пољу (плочасти кондензатор);</p> <p>– познаје електростатичке појаве у природи и пракси (електростатичка заштита, напон на ћелијској мембрани, пречишћавање ваздуха...);</p> <p>– демонстрира електростатичке појаве:</p> <p>линије сила поља, еквипотенцијалност, Фарадејев кавез, зависност капацитивности плочастог</p>	5	<p>ЕЛЕКТРОСТАТИКА</p> <p>Основни појмови и закони електростатике.</p> <p>Проводници и диелектрици у електричном пољу.</p> <p>Електрична капацитивност и енергија електричног поља кондензатора.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <p>☐ Линије сила код електростатичког поља.</p> <p>☐ Еквипотенцијалност металне површине</p> <p>☐ Фарадејев кавез.</p> <p>☐ Електрична капацитивност</p>	10	<p>- компетенција за целоживотно учење</p> <p>- вештина комуникације</p> <p>- рад са подацима и информацијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина сарадње</p>	<p>2.ФИ.1.3.1</p> <p>.2.ФИ.1.3.2.</p> <p>2.ФИ.2.3.2.</p> <p>2.ФИ.2.3.5.</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.3.3.1.</p> <p>2.ФИ.3.3.2.</p> <p>2.ФИ.3.3.3.</p> <p>2.ФИ.3.3.5.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>

<p>кондензатора од растојања и површине плоча и врсте диелектрика</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>	<p>проводника (зависност од величине и присуства других тела).</p> <p>☐ Зависност капацитативности од растојања плоча кондензатора и од диелектрика (електрометар, расклопни кондензатор).</p>			
<p>– користи одговарајуће појмове, величине и законе за објашњење основних карактеристика проводника и електричне струје;</p> <p>– разликује електро моторну силу и напон;</p> <p>– решава проблеме са струјним колима;</p> <p>– тумачи механизме провођења струје у металима, електролитима и гасовима;</p> <p>– опише појаве које прате проток електричне струје и познаје њихову примену (топлотно, механичко, хемијско и магнетно деловање);</p> <p>– самостално постави експеримент, прикупи податке мерењем, обради их на одговарајући начин (табеларно, графички) одреди тражену величину са грешком мерења, објасни</p>	<p>ЈЕДНОСМЕРНА СТРУЈА</p> <p>Омови закони за електрична кола једносмерне струје.</p> <p>Цул-Ленцов закон и Кирхофова правила.</p> <p>Термоелектричне појаве.</p> <p>Електрична струја у електролитима и</p> <p>6. Фарадејеви закони електролизе.</p> <p>Електрична струја у гасовима.</p> <p>Демонстрациони огледи:</p> <p>☐ Омов закон за део и за цело струјно коло.</p> <p>☐ Електрична проводљивост електролита</p> <p>☐ Струја у течности и</p>	<p>12+6, 5</p>	<p>- компетенција за целоживотно учење</p> <p>- вештина комуникације</p> <p>- рад са подацима и информацијама</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- вештина сарадње</p>	<p>2.ФИ.1.3.4.</p> <p>2.ФИ.1.3.6.</p> <p>2.ФИ.2.3.1.</p> <p>2.ФИ.2.3.3.</p> <p>2.ФИ.2.3.5.</p> <p>2.ФИ.3.1.4.</p> <p>2.ФИ.3.3.1.</p> <p>2.ФИ.3.3.5.</p> <p>2.ФИ.2.1.5.</p>

<p>резултате</p> <p>експеримента и процени њихову сагласност са предвиђањима (овај исход се односи на све наведене области);</p> <p>– решава једноставније квалитативне и рачунске проблеме, јасно изрази идеју, објасни поступак решавања и анализира добијени резултат (овај исход се односи на све наведене области);</p> <p>☐ безбедно по себе и околину рукује уређајима, алатима, материјалима;</p> <p>☐ наводи примере из свакодневног живота који потврђују значај физике за разумевање природних појава и развој природних наука и технологије.</p>		<p>гасу.</p> <p>☐ Електрична отпорност проводника.</p> <p>Лабораторијска вежба</p> <p>1. Провера Омовог закона.</p>			
--	--	---	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Хемије је да ученик развије хемијска и техничко-технолошка знања, способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, као припрему за даље универзитетско образовање и оспособљавање за примену хемијских знања у свакодневном животу, одговоран однос према себи, другима и животној средини и став о неопходности целоживотног образовања.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учењем хемије ученик развија разумевање оповезаности структуре, својстава и практичне примене

супстанци. Тиме развија научну писменост као основу за: (а) праћење информација о доприносу хемије технолошким променама које се уграђују у индустрију, пољопривреду, медицину, фармацију и побољшавају квалитет свакодневног живота; (б) дискусију о питањима/темама у вези са заштитом животне средине, иницијативу и предузимљивост у заштити животне средине; (в) критичко преиспитивање информација у вези с различитим производима индустрије (материјалима, прехранбеним производима, средствима за хигијену, лековима, горивом, ђубривима), њиховим утицајем на здравље и животну средину; (г) доношење одлука при избору и примени производа. На крају средњег образовања сваки ученик безбедно рукује супстанцама и комерцијалним производима на основу познавања својстава и промена супстанци које улазе у састав производа.

Кроз наставу и учење хемије ученик упознаје научни метод којим се у хемији долази до података, на основу којих се формулишу теоријска објашњења и модели, и оспособљен је да кроз експериментални рад сазнаје о својствима и променама супстанци. Унапређена је способност сваког ученика да користи информације исказане хемијским језиком: хемијским терминима, хемијским симболима, формулама и хемијским једначинама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Хемијска писменост

На крају средњег образовања ученик је формирао хемијску писменост као основу за праћење развоја хемије као науке и за разумевање повезаности хемије, хемијске технологије и развоја друштва. Хемијска писменост помаже доношењу одлука у вези с коришћењем различитих производа у свакодневном животу, као и активном односу према очувању здравља и животне средине.

Научни метод у хемији и хемијски језик

На крају средњег образовања ученик прикупља податке о својствима и променама супстанци посматрањем и мерењем; планира и описује поступак; правилно и безбедно рукује супстанцама, прибором, посуђем и инструментима; представља резултате табеларно и графички; уочава трендове и користи хемијски језик (хемијски термини, хемијски симболи, формуле и хемијске једначине) за формулисање објашњења, закључака и генерализација.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. часо ва	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	1.	НЕОРГАНСКЕ СУПСТАНЦЕ У НЕЖИВОЈ И ЖИВОЈ ПРИРОДИ	2	-компетенција за целоживотно учење, -рад са подацима и информацијама,	2.XE.1.2.1.

<p>-описује заступљеност неорганичних супстанци у живим и неживим системима, порекло загађујућих супстанци и утицај на здравље и животну средину;</p> <p>-рукује лабораторијски прибором, посуђем и супстанцама безбедно себе и друге;</p>				<p>-решавање проблема,</p> <p>-одговоран однос према здрављу и околини,</p> <p>-сарадња.</p>	
<p>□□повезује физичка и хемијска својства елементарних супстанци и неорганичних једињења са њиховом честичном структуром, хемијским везама и међумолекулским интеракцијама и наводи начин складиштења супстанци;</p> <p>- објашњава разлике у физичким и хемијским својствима различитих метала, неметала и металоида на основу структуре елементарних супстанци и повезује с положајем елемената у ПСЕ;</p> <p>-испитује огледима физичка и хемијска својства неорганичних супстанци;</p>	2.	<p>ПЕРИОДИЧНА СВОЈСТВА ЕЛЕМЕНТАРНИХ СУПСТАНЦИ</p>	2	<p>-компетенција за целоживотно учење,</p> <p>-рад са подацима и информацијама,</p> <p>-решавање проблема,</p> <p>-одговоран однос према здрављу и околини,</p> <p>-сарадња.</p>	2.XE.1.2.1.

<p>-класификује неорганске супстанце према називу и формули примењујући различите критеријуме поделе неорганских супстанци;</p> <p>-рачуна рН вредност раствора киселина и база, и процењује јачину киселина и база на основу константе дисоцијације и рК вредности;</p> <p>-објашњава повезаност различитих класа неорганских једињења и пише једначине реакција којима то илуструје;</p> <p>-пише једначине хемијских реакција неорганских супстанци, објашњава их са аспекта термохемије и хемијске кинетике и повезује са примерима из свакодневног живота;</p> <p>-наводи примену неорганских супстанци као оксидационих и редукционих средстава пише једначине оксидоредукционих реакција;</p>	<p>3.</p>	<p>ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ПЕРИОДИЧНОСТ. ВОДОНИК И ХИДРИДИ. КИСЕОНИК, ОКСИДИ И ПЕРОКСИДИ</p>	<p>8</p>	<p>-компетенција за целоживотно учење,</p> <p>-рад са подацима и информацијама,</p> <p>-решавање проблема,</p> <p>-одговоран однос према здрављу и околини,</p> <p>-сарадња.</p>	<p>2.XE.2.2.3.</p> <p>2.XE.3.2.3.</p> <p>2.XE.3.1.4.</p> <p>2.XE.3.1.5.</p>
--	-----------	--	----------	--	---

<p>-класификује неорганске супстанце према називу и формули примењујући различите критеријуме поделе неорганских супстанци;</p> <p>-објашњава повезаност различитих класа неорганских једињења и пише једначине реакција којима то илуструје;</p>	4.	<p>МЕТАЛИ S-, P- И D-БЛОКА ПЕРИОДНОГ СИСТЕМА ЕЛЕМЕНАТА</p>	9	<p>-компетенција за целоживотно учење, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -одговоран однос према здрављу и околини, -сарадња.</p>	<p>2.XE.3.2.1. 2.XE.1.2.2. 2.XE.2.2.1. 2.XE.2.1.9. 2.XE.3.2.4.</p>
<p>-класификује неорганске супстанце према називу и формули примењујући различите критеријуме поделе неорганских супстанци;</p> <p>-објашњава повезаност различитих класа неорганских једињења и пише једначине реакција којима то илуструје;</p> <p>-објашњава састав и својства неорганских супстанци у комерцијалним производима и њихов значај у свакодневном животу;</p>	5.	<p>НЕМЕТАЛИ, МЕТАЛОИДИ И ПЛЕМЕНИТИ ГАСОВИ</p>	9	<p>-компетенција за целоживотно учење, -рад са подацима и информацијама, -решавање проблема, -одговоран однос према здрављу и околини, -сарадња.</p>	<p>2.XE.2.2.5. 2.XE.2.2.4. 2.XE.2.2.6.</p>
<p>-примењује сигурне лабораторијске технике у руковању, складиштењу и одлагању лабораторијског</p>	6.	<p>ИНДУСТРИЈСКИ ПРОЦЕСИ И НЕОРГАНСКЕ ЗАГАЂУЈУЋЕ</p>	7	<p>-компетенција за целоживотно учење, -рад са подацима и</p>	<p>2.XE.3.5.2.</p>

<p>прибора и хемикалија сагласно принципима зелене хемије;</p> <p>-објашњава састав и својства неорганских супстанци у комерцијалним производима и њихов значај у свакодневном животу;</p> <p>-објашњава и критички тумачи значај хемијских промена и процеса у хемијској индустрији за савремени живот, здравље и животну средину;</p>		СУПСТАНЦЕ		<p>информацијама,</p> <p>-решавање проблема,</p> <p>-одговоран однос према здрављу и околини,</p> <p>-сарадња.</p>	<p>2.XE.3.5.1.</p> <p>2.XE.2.5.2.</p> <p>2.XE.2.5.1.</p> <p>2.XE.1.5.1.</p>
---	--	-----------	--	--	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења рачунарства и информатике је стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју информатичке писмености неопходне за даље школовање, живот и рад у савременом друштву. Усвајањем концепата из рачунарских наука, ученик развија способност апстрактног и критичног мишљења о аутоматизацији послова уз помоћ информационо-комуникационих технологија и развија способност ефективног коришћења технологије на рационалан, етичан и безбедан начин.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учењем наставног предмета *рачунарство и информатика* ученик је оспособљен да примени стечена знања и вештине из области информационо-комуникационих технологија ради испуњавања постављених циљева и задатака у свакодневном животу, даљем школовању и будућем раду. Развио је способност апстрактног и критичног мишљења уз помоћ информационо-комуникационих технологија. Развио је дигиталну писменост и позитивне ставове према рачунарским наукама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Подразумевају способност за одговорно коришћење информационо-комуникационих технологија уз препознавање потенцијалних ризика и опасности. Специфичне компетенције обухватају способност за брзо, ефикасно и рационално проналажење информација коришћењем дигиталних уређаја, као и њихово критичко анализирање, складиштење и преношење и представљање у графичком облику.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује типове података; - зна да унесе и мења податке у табели - користи апсолутно и релативно адресирање - сортира и филтрира податке по задатом критеријуму - зна да користи формуле за израчунавање статистика - зна да визуелно представи податке на одговарајући начин - форматира табеле и одштампа их; 	1.	Програми за табеларна израчунавања	25	<ul style="list-style-type: none"> – Компетенције за целоживотно учење; – Рад са подацима – Комуникација; – Дигитална компетенција; – Естетика – Сарадња; 	За предмет Рачунарство и информатика нису дефинисан и стандарди постигнућа
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зна да унесе серију (низ) података; - изврши једноставне анализе низа података (израчуна 	2.	Рад са подацима у текстуалном програмском језику	16	<ul style="list-style-type: none"> – Компетенције за целоживотно учење; – Решавање проблема – Рад са подацима 	

<p>збир, просек, проценте, ...);</p> <ul style="list-style-type: none"> - графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); - унесе табеларне податке или их прочита из локалних или удаљених датотека и сними их; - изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама); - изврши основне обраде табеларних података (сортирање, филтрирање, ...); 				<ul style="list-style-type: none"> - Дигитална компетенција; - Комуникација - Сарадња; 	
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зна да имплементира основне алгоритме над једнодимензионим и дводимензионим серијама података; - примени угнежђене петље; - разуме принцип функционисања неколико алгоритама сортирања; - примењује 	3.	Програмирање	32	<ul style="list-style-type: none"> - Компетенције за целоживотно учење; - Решавање проблема - Рад са подацима - Дигитална компетенција; - Комуникација - Сарадња; 	

сортирања за анализу података; - чита, анализира и уписује садржаје у текстуалну датотеку - обрађује више датотека у структури директоријума.					
---	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Музичка култура

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије свест о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва, да на основу стечених знања подстакне ученике на стваралачко и критичко мишљење, развије естетске критеријуме у циљу формирања одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа и даљег професионалног и личног развоја.

Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Заступа одговоран однос према традицији свог народа и других култура а културолошке разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадњи. Искуства и вештине у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног извођења примењује у комуникацији са другима. Развија естетске критеријуме према музичким и вредностима уопште и отворен је према различитим уметничким садржајима. Своја осећања, размишљања, ставове изражава на креативан и конструктиван начин што му помаже у остваривању постављених циљева.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Користи знања о музици у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Заступа одговоран однос према традицији свог народа и других култура а културолошке разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадњи. Искуства и вештине у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног извођења примењује у комуникацији са другима. Развија естетске критеријуме према музичким и вредностима уопште и отворен је према различитим уметничким садржајима. Своја осећања, размишљања, ставове изражава на креативан и конструктиван начин што му помаже у остваривању постављених циљева.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: Ученик користи језик музике за изражавање својих осећања, идеја и комуникацију са другима. Кроз познавање музичког језика и стилова, ученик увиђа везу музике са догађањима у друштву и доприноси њиховом обликовању. Ученик у свакодневном животу примењује стечена музичка искуства и знања и истражује могућности ИКТ-а за слушање, стварање и извођење музике. Уважава и истражује музичке садржаје различитих жанрова, стилова и култура. Доприноси очувању и развоју музичке културне баштине. Има критички став према музици и њеном утицају на здравље. Прати и учествује у музичком животу заједнице и изражава критичко мишљење са посебним освртом на улогу музике у друштвеним дешавањима. Испољава и артикулише основне елементе музичког укуса.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Оспособљавање за комуникацију и развијање креативности и одговорног односа према очувању културе и уметничког наслеђасвог и других народа

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик свесно опажа и тумачи разноврсне визуелне и аудиовизуелне информације са којима се среће. Повезује нова сазнања са претходно стеченим знањем и искуством у смислене целине и истражује њихову примену у различитим ситуацијама. Користи разноврсне подстицаје за развијање креативних идеја. Бира на јефикаснији начин да изрази своја запажања, идеје, имагинацију, искуство, естетске доживљаје, осећања и позитивне ставове. Препознаје своје потребе и способности, развија самопоуздање и самопоштовање и мотивисан је да се континуирано усавршава. Комуницира испољавајући разумевање и уважавање других и одговорно сарађује са другима. Разуме значај и улогу визуелне уметности у друштву, вредност сопствене културе и културе других народа и има одговоран однос према очувању културне баштине.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик уме да изрази своја запажања, идеје, ставове, искуство, осећања и доживљај визуелних и аудиовизуелних информација у усменој, визуелној, аудиовизуелној и писаној форми. Познаје различите материјале, технике, медије и принципе компоновања и примењује их у свом раду. Процењује свој доживљај уметничких дела поредећи исте или различите теме, мотиве и поруке изражене разноврсним средствима и техникама визуелних уметности. Тумачи значај и утицај визуелних садржаја на посматрача и друштво у односу на место, време, друштвене прилике, технолошки развој и културолошки оквир. Истражује форме уметничких дела кроз историју, њихове међусобне утицаје и утицај на савремену уметност и друштво. Пореди критеријуме за процену естетичких квалитета уметничких и неуметничких дела. Самостално истражује различите изворе информација и користи одабране стручне појмове у реализацији пројекта. Познаје начине на који уметници развијају креативне идеје и подстицај за рад. Примењује научено у различитим ситуацијама које захтевају креативна решења и естетичке принципе. Креира презентације ликовним техникама или у апликативним програмима, сам или у сарадњи са другима. Прати делатности

установа културе, посећује догађаје у њима или алтернативним просторима за уметничка дешавања у окружењу. Разуме значај и улогу уметности у друштву, вредност сопствене културе и традиције, као и културе и традиције других народа и етничких заједница. Развија одговорни однос према очувању културне баштине као конзумент, промотер и/или учесник у уметничким дешавањима и пројектима

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГ НУЋА
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - различите технике и савремену технологију у креативном раду - користи идеје и иновације у уметности као подстицај за стваралачки рад - реализује радове истраживајући међусобне утицаје елемената и принципе компоновања - уважава етичка, здравствена и сигурносна правила у развијању и реализовању ликовних идеја - користи податке из литературе и са интернета за истраживачке и пројектне задатке - презентује на различите начине резултате истраживачког и пројектног рада - пише приказе уметничких дела и изложби употребљавајући струне термине и 	1.	ПРОСТОР	16	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <ul style="list-style-type: none"> -Комуникација - Рад са подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња - Естетска компетенција 	

<p>исказујући своје доживљаје и мишљење</p> <p>- прави самостално или у сарадњи са другима, планове које спосенике и институције културе и уметности</p>					
<p>- дискутује о сличностима и разликама, историјским стиловима, правцима и начинима изражавања знаменитих уметника</p> <p>- дискутује о томе како уметничка баштина доприноси очувању националног идентитета и развоју друштва</p> <p>- разматра како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интелкултуралне сарадње</p> <p>- извештава о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе</p>	2.	ПРОМЕНЕ	21	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>-Комуникација</p> <p>- Рад са подацима и информацијама</p> <p>- Дигитална компетенција</p> <p>- Сарадња</p> <p>- Естетска компетенција</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења предмета Физичко и здравствено васпитање је да ученик континуирано развија знања, физичке способности и моторичке вештине у складу са вредностима физичког вежбања, потребама за очување и унапређивање здравља и даљег професионалног развоја.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Учењем наставног предмета Физичко васпитање ученик сти- че вештине и овладава знањима о културним вредностима теле- сног вежбања. Стечена знања примењује у свакодневном животу, специфично-професионалним и ванредним животним ситуаци- јама. Разуме потребу редовног бављења физичком активношћу и континуираног развоја физичких способности и активно ради на њиховом унапређивању. Вежбајући унапређује здравље, здравље околине и квалитет живота. Путем различитих видова физичке ак- тивности исказује лични идентитет, креативност, емоције, комуни- цира, неутралише или смањује на најмању меру негативне утицаје савременог живота. Кроз предмет физичко васпитање развијају се: толеранција, хумани односи одговорност, поштовање правила, квалитетна међусобна комуникација, еколошки однос према при- родном окружењу, и способност за учешће у спортско-рекреатив- ним и спортским активностима током целог живота.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

На основу стечених знања ученик користи разноврсне про- граме вежбања и користи изворе информација ради унапређивања здравља, моторичких способности и вештина. Испољава позити- ван став према физичком васпитању и спорту. Поштује правила и негује здраве међуљудске односе приликом реализовања физичке/ спортске активности. Промовише улогу физичког васпитања и спорта у унапређивању здравља и превентивно деловање на наста- јање болести и социо-патолошких појава. Ученик је стекао знања о могућности коришћења превентивног вежбања ради отклањања негативних утицаја будуће професије.

ИСХОДИ	Ред. бр. теме	ТЕМА	Бр. часова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
<p>– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање</p> <p>-Примењује и поштује основе принципе вежбаоног процеса. уз помоћ наставника</p> <p>–Препозна и реши конфликтну ситуацију;</p>	1	Уводни час/ завршни час	4	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Комуникација</p>	

<p>– Пореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст;</p> <p>–Сагледава сопствени моторички статус и уз помоћ наставника примени вежбања у циљу његовог побољшања;</p> <p>-Уз помоћ наставника примењује и поштује основе принципе вежбаоног процеса.</p> <p>–Редовно контролише своје здравље;</p>	2	Мерење и тестирање	10	<p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Комуникација</p>	
--	---	--------------------	----	---	--

<p>-Правилно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>– Сагледа сопствени моторички статус и уз помоћ наставника примењује вежбања у циљу његовог побољшања;</p> <p>– примењује усвојене моторичке вештине у различитим животним ситуацијама;</p> <p>–Примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса. уз помоћ наставника примењује основне методе за развој моторичких способности;</p> <p>-Примењује одговарајуће вежбе у складу са сопственим могућностима и потребама;</p> <p>–Уз помоћ наставника коригује грешке у извођењу покрета и кретања;</p> <p>–Користи могућности за свакодневну физичку активност и редовно вежба;</p> <p>–Примењује правила безбедности у различитим физичким активностима;</p> <p>–Оргнизује последице дуготрајне седентарне активности, положаје, покрете и кретања који имају негативан</p>	3	Атлетика	10	<p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Комуникација</p>	
---	---	----------	----	---	--

утицај на здравље применом физичког вежбања;					
<p>правилно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>– сагледа сопствени моторички статус и уз помоћ наставника примени вежбања у циљу његовог побољшања;</p> <p>– примењује усвојене моторичке вештине у различитим животним ситуацијама;</p> <p>– примењује и поштује основе принципе вежбаоног процеса. уз помоћ наставника</p> <p>примењује основне методе за развој моторичких способности;</p> <p>– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>– примењује одговарајуће вежбе у складу са сопственим могућностима и потребама;</p> <p>– уз помоћ наставника коригује грешке у извођењу покрета и кретања;</p> <p>– користи могућности за свакодневну физичку активност и редовно вежба;– примењује</p>	4	Гимнастика	10	<p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p>	

<p>правила безбедности у различитим физичким активностима;</p>					
<p>-Правилно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>-Примењује усвојене моторичке вештине у различитим животним ситуацијама;</p> <p>–Примењује и поштује основе принципе вежбаоног процеса. уз помоћ наставника</p> <p>-Примењује основне методе за развој моторичких способности;</p> <p>–Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>–Примењује одговарајуће вежбе у складу са сопственим могућностима и потребама;</p> <p>–Уз помоћ наставника коригује грешке у извођењу покрета и кретања;</p> <p>–Помаже у организацији школских спортских манифестација;</p> <p>–Користи могућности за свакодневну физичку активност и редовно вежба;безбедности у различитим физичким активностима;</p>	<p>5</p>	<p>Спортска игра</p>	<p>20</p>	<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе у другом разреду јесте да се ученицима омогући да стекну неопходно знање да узрок постојања јесте личност Бог, Који слободно из љубави ствара свет и да је човек од Бога призван да управља светом и да се у тој заједници обожи и свет и човек. Предочити да се човеков промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога, а да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота јесте повратак у заједницу са Богом. Пружити основ за разумевање да се у личности Исуса Христа испуњава оно што је откривено и речено у Старом Завету и да се у старозаветној историји назире личност Месије који сабира и избавља народ Божји. Подстицати ученике на промишљање о незаменљивости и вредности сопствене личности.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Схватити да је човек икона Божја зато што је слободан, као и да развија одговорност за сопствени живот и живот других; Усвојити учење Цркве о стварању света; Схватити последице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења, као и стећи увид у личну одговорност за своје поступке; Схватити да се Бог у Старом и Новом завету открива као личност и да позива човека у заједницу са Њим; Разумети и усвојити на (примеру Каина и Авела) да је свако убиство-братоубиство; Схватити на (примеру Ноја) значење појма праслика Христа и Цркве као места спасења и да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом; Схватити да је старозаветна вера-вера у једног Бога и усвојити старозаветна пророштва која су се остварила у личности Христовој; Разумети и упоредити 10 Божјих заповести са заповестима о љубави; Схватити и бити подстакнут кроз примере суочавања са грехом самооправдавања и сваким грехом уопште.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Рекапитулација обрађених садржаја о Богу, Цркви као богослужбеној заједници, хришћанском животу; Библијска сведочанства о стварању света и човека; Учење Цркве о стварању света и човека; Последице стварања ни из чега по природу и човека; Творевина и човеково место у њој; Православна иконографија о стварању света; Библијска и светоотачка сведочанства о прародитељском греху; Последице прародитељског греха; Еколошки проблем као једна од последица човекове отуђености од Бога; Превазилажење еколошке кризе је могуће повратком човека у заједницу са Богом; Појам прародитељског греха у богослужбеним текстовима; Тајна Христова у историји спасења; Лични однос са Богом старозаветних патријараха и праотаца; Праслике Христа и Цркве у периоду старозаветних патријараха и праотаца; Повезивање појмова: Стари и Нови Израил; Мана и Причешће, Пасха и Васкрсење, Педесетница и Силазак Светог Духа на Апостоле, Помазаник или Месија; Месија- циљ старозаветних ишчекивања; Откривеље Бога Мојсију; Пасха; Делатност старозаветних пророка; Испуњење старозаветних пророштва у Исусу Христу; Праслике Свете Тројице, Исуса Христа и Цркве у Старом Завету; Мудросна књижевност; Псалми Давидови; Старозаветни списи у богослужењу Цркве.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГ НУЋА
- сагледава садржаје којима ће се бави настава Православног катихизиса у току 2. године гимназијског образовања.	1.	УВОД	2	комуникација	
-интерпретира учење Цркве о стварању света; - објашњава да је човек икона Божја зато што је слободан; -објашњава да је човек подобје Бога зато што је способан за заједницу; -објашњава да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; -подстакнут је да просуђује о смислу постојања човека и света; --разликује особености створеног и нествореног; -развија одговорност за сопствени живот и живот других; -преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу.	2.	СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	7	комуникација; естетичка компетенција; компетенција за целоживотно учење	
-објашњава у чему се састоји прародитељски грех; -сагледава последице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења;	3.	ПРАРОДИТЕЉСКИ ГРЕХ	7	комуникација; естетичка компетенција	

<p>-објашњава каква је улога човека у остваривању назначења света;</p> <p>-просуђује о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење;</p> <p>-подстиче да се одговорније односи према природи;</p> <p>- стиче увид у личну одговорност за своје поступке;</p> <p>-уочава значај покајања за своје спасење.</p>					
<p>-уочава да се Бог у Старом и Новом Завету открива као личност и да позива човека у заједницу са Њим;</p> <p>-закључује на примеру Каина и Авења, да је свако убиство – братоубиство;</p> <p>-стиче на примеру Ноја значење појма праслика Христа и Цркве као места спасења;</p> <p>-схвата на примеру Вавилонске куле да ни једна људска заједница мимо Бога не води остварењу човековог назначења;</p> <p>-разуме да је откривење Аврааму почетак остваривања Цркве у историји;</p> <p>-свестан је да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом;</p>	4.	<p>СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА</p> <p>(ОД АДАМА ДО ИЗРАИЉА)</p>	б	компетенција за целоживотно учење	

<p>-разуме да је обећање потомства дато Аврааму духовног карактера</p>					
<p>- зна да је старозаветна вера – вера у једног Бога;</p> <p>-објашњава неке од старозаветних пророштава која су се остварила у личности Христовој;</p> <p>-наводи који су старозаветни догађаји праслика Сина Божјег и новозаветне Цркве;</p> <p>-повезује догађаје старозаветне и новозаветне историје;</p> <p>-уочава разлику између уобичајеног значења речи пророк и њеног библијског смисла;</p> <p>-увиђа на примеру пророчке делатности значај старања о социјално угроженим категоријама друштва</p> <p>-схвата на примеру Израиља, да Црква има национални карактер;</p> <p>-упоређује Десет Божјих заповести са Христовим заповестима о љубави;</p> <p>-зна да је месијанска идеја присутна током старозаветне историје;</p> <p>-промишља о сопственом месту у историји спасења.</p>	<p>5.</p>	<p>СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД МОЈСИЈА ДО ХРИСТА)</p>	<p>10</p>	<p>компетенција за целоживотно учење</p>	
<p>-подстакнут примерима, смелије се суочава са грехом самооправдавања и</p>	<p>6.</p>	<p>СТАРОЗАВЕТНА РИЗНИЦА</p>	<p>6</p>	<p>компетенција за</p>	

<p>сваким грехом уопште;</p> <p>-уочава у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда гимназије.</p>				<p>целоживотно учење</p>	
---	--	--	--	--------------------------	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Грађанско васпитање

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења изборног програма грађанско васпитање је да ученик, изучавајући различите друштвене појаве и процесе, постане свестан својих права и одговорности, осетљив на потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик стиче сазнања и развија способности и вештине које су претпоставке за целовит развој личности и компетентан, одговоран и ангажован

живот у савременом грађанском друштву у духу поштовања људских права и основних слобода, мира и толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким, верским и националним групама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

-Ученик исказује поштовање, брани и афирмише људска права, демократију и владавину закона;

Критички разматра питања о различитости међу људима и утицају медија и доводи их у везу са поштовањем људских права и равноправности;

-Својим понашањем показује толеранцију на различитост и не дискриминише друге људе ни по ком основу;

- Препознаје ситуације и облике дискриминације, угрожености нечијих права, манипулације информацијама и проактивно делује;

-Критички разматра утицај медија на развој демократије у друштву;

-Проналази релевантне и поуздане изворе информација на којима заснива своје ставове на уважавању различитости међу људима; интеркултуралности, родној равноправности и слободи медија;

-У комуникацији активно слуша друге и дискутује аргументовано;

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -испољава у свом понашању толеранцију према различитости; -доведе у везу личне особине као димензије различитости и дискриминацију, -предвиђа последице одрастања деце миграната у условима одвојености од породице, дома, отаџбине; -наведе облике дискриминације; <p>Разликује ситуације укључености наспрам искључености у друштвени живот заједнице;</p> <ul style="list-style-type: none"> -разликује интеркултуралност од мултикултуралности; -аргументовано дискутује о родној равноправности и родно заснованом насиљу у свету и Србији; -Наведе неколико невладиних организација које се баве питањима заштите људских права и циљеве њихових активности; -наведе најзначајније 	1.	Сви различити, а сви равноправни	21	<ul style="list-style-type: none"> -Компетенције за целоживотно учење; -Сарадња; -Решавање проблема -Одговорно учешће у демократском друштву; -Рад са подацима и информацијама; -Дигитална компетенција; -Комуникација; -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 	

институције и документа у Србији и ЕУ које се баве заштитом равноправности;					
<p>-доводи у везу слободу медија и развој демократије;</p> <p>-препознаје примере говора мржње у медијима;</p> <p>-критички разматра питање цензуре и сензационализма у медијима, границе између права на информисање и права на заштиту приватности;</p> <p>-наведе принципе новинарске етике;</p> <p>-критички се односи према комерцијалним програмима у медијима;</p> <p>Препознаје примере манипулације информацијама у медијима;</p> <p>Предвиђа у ком правцу ће се медији у будућности развијати;</p>	2.	Медији за грађане и грађани за медије	16	<p>-Одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>-Сарадња;</p> <p>-Рад са подацима и информацијама;</p> <p>-Одговоран однос према околини;</p> <p>-Одговоран однос према здрављу;</p>	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења француског као страног језика је развој 4 основне језичке вештине : перцепције (слушање и читање) и продукције (говор и писање). Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту. Поред тога, учењем страног језика се развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Владање страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области каја примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Ученик активно користи страни језик са одређеним усвојеним фондом речи проширујући непрестано своја знања о језику.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Примарне су перцепција (слушање и читање) и продукција (говор и писање). У оба случаја ученик се подстиче да разуме суштину и детаље разговора, да учествује у усменој или писменој комуникацији, да говори, пише, дискутује, извештава, преводи о разним садржајима користећи разноврсне изворе информација. У сваком облику комуникације труди се да доследно примењује правописну норму, језичка правила и правило организације текста.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГ НУЋА
Ученик треба да се присети правила правописа, досад савладаних облика времена. Треба урадити иницијално тестирање које ће помоћи да се сагледа на ком је нивоу учениково знање.	1.	L'Introduction	5	Комуникација Рад са подацима и информацијама	СТ.2.1.4. СТ.2.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2.4.4. СТ.2.5.5.
Ученик треба да прошири вокабулар у домену рада, да говори и пише о раду, условима рада. Треба добро да влада прошлим временима, да ситуира временски и хронолошки.	2.	Allez! Au travail!	14	Комуникација Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву	СТ. 3.1.4. СТ.3.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2. 4.4. СТ. 3.5.4.
Ученик треба да опише своје активности, да оправда свој избор, изложи мали пројекат, развије идеју, да изрази узрок проблема.	3.	Temps libre	14	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	СТ.3.1.3. СТ. 3.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2.4.4.

<p>Ученик изражава последицу, исказује вероватноћу и сигурност. Ситуира у времену и простору користећи различита времена и везнике адекватно датој ситуацији.</p>	4.	L'air du temps	14	<p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p>	<p>СТ.3.5.5.</p> <p>СТ.3.1.3.</p> <p>СТ. 3.2.6.</p> <p>СТ.2.3.5.</p> <p>СТ. 2.4.5.</p> <p>СТ. 2.5.5.</p>
<p>Ученик треба да говори и пише на тему путовања, да описује места и утиске, да користи футур и кондиционал презента и прошли кондиционал. Треба да дискутује о предностима и манама разних начина путовања, да износи утиске, исказује жеље...</p>	5.	Bon voyage	14	<p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>СТ.3.1.3.</p> <p>СТ. 3.2.6.</p> <p>СТ.2.3.5.</p> <p>СТ. 2.4.5.</p> <p>СТ. 2.5.5.</p>
<p>Ученик треба да усмено и писмено дискутује користећи адекватно време и везник о књижевном делу или</p>	6.	Vous voulez mon avis?	10	<p>Комуникација</p> <p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>СТ.3.1.3.</p> <p>СТ. 3.2.6.</p>

одломку неког познатог књижевног дела, да преприча биографију познатог писца или уведе у историјски контекст, да аргументовано искаже и брани свој став и тачку гледишта.					СТ.2.3.5. СТ. 2.4.5. СТ. 2.5.5.
---	--	--	--	--	---------------------------------------

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК КАО ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења страног језика је да ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и унапређивањем стратегија учења страног језика развије комуникативну компетенцију, оспособи се за писмену и усмену комуникацију, интеркултурално разумевање и професионални развој.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Комуникација на страном језику, дигитална компетенција, учење учења, културолошка освешћеност и изражавање.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција разумевања говора, разумевања писаног текста, компетенција писаног и усменог изражавања, медијација, лингвистичка и интеркултурална компетенција.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
-на једноставан начин-укратко изражава своје утиске и осећања и образлаже мишљење и ставове у вези са блиским	1	Ferien: Meer und mehr...	6	Комуникација Естетичка компетенција	2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.

темама -разуме основну поруку краћих излагања о познатим темама у којима се користи стандардни језик					
-разуме краће текстове о конкретним темама из свакодневног живота, као и језички прилагођене и адаптиране текстове утемељене на чињеницама, везане за домене општих интересовања	2	Ereignisse und Fakten am Beginn des neuen Jahrtausends	6	Комуникација Рад са подацима и информацијама	2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.3.6. 2.СТ.2.4.4.
-на једноставан начин-укратко изражава своје утиске и осећања и образлаже мишљење и ставове у вези са блиским темама	3	Was tust du für deine Gesundheit?	7	Одговоран однос према здрављу	2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.
-једноставним језичким средствима резимира прочитани-преслушани текст о блиским темама и зноси сопствено мишљење о њему	4	Ein Unfall	5	Одговорно учешће у демократском друштву	2.СТ.1.3.3. 2. СТ.1.1.3.
-пише на разложен и једноставан начин о блиским-темама из свог окружења и подручја интересовања -изводи закључке после слушања непознатог текста у вези са врстом текста, бројем саговорника, њиховим међусобним односима и намерама, као и у вези са опћитим садржајем	5	Fertigkeitstraining	4	Комуникација Решавање проблема	2.СТ.1.1.3. 2.СТ.2.4.4.

<p>-препознаје и разуме у оквиру својих интересовања, знања и искуства, правила понашања, свакодневне навике, сличности и разлике у културисвоје земље и земаља чији језик учи</p>	6	Menschen wie du und ich	6	<p>Комуникација Сарадња</p>	<p>2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.</p>
<p>-разуме краће текстове о конкретним темама из свакодневног живота, као и језички прилагођене и адаптиране текстове утемељене на чињеницама, везане за домене општих интересовања</p> <p>-учествује у краћим дијалозима</p> <p>-пише белешке, поруке</p>	7	Partnerschaften	6,5	<p>Комуникација Дигитална компетенција</p>	<p>2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.</p>
<p>-попуњава формуларе, упитнике и различите обрасце у личном и образовном домену</p> <p>-на једноставан начин-укратко изражава своје утиске и осећања и образлаже мишљење и ставове у вези са блиским темама</p>	8	Jobs und Berufe	5	<p>Дигитална компетенција Комуникација</p>	<p>2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.</p>
<p>-разуме осећања, жење, потребе исказане у краћим текстовима</p> <p>-учествује у краћим дијалозима</p> <p>-описује себе у будућности</p>	9	Zukunftsvisionen	6	<p>Комуникација Решавање проблема Компетенција за целоживотно учење</p>	<p>2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.1.4.4. 2. СТ.2.3.1.</p>

-пише на разложен и једноставан начин о блиским-темама из свог окружења и подручја интересовања					
-изводи закључке после слушања непознатог текста у вези са врстом текста, бројем саговорника, њиховим међусобним односима и намерама, као и у вези са опћитим садржајем	10	Ferigkeitstraining	4	Комуникација Решавање проблема	2.СТ.1.1.3. 2.СТ.2.4.4.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Руски језик – други страни језик

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у при-ватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама. Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи (први) језик и обрнуто. Владанје страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

РЕЦЕПЦИЈА

Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и разговетно. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази.

Ученик разуме основне елементе разговетног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна

излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања.

Ученик разуме суштину и детаље опширнијих излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења ритам, стил и тон разговора, а у вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дуже текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална прозна књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и технику читања подешава према тексту који чита.

ПРОДУКЦИЈА

Ученик у свакодневним ситуацијама пише или даје усмена упутства, писмено или усмено размењује информације о уобичајеним општим и блиским темама.

Користећи једноставне изразе, фразе и језичке структуре, пише кратке забелешке, поруке и писма, и/или према моделу пише једноставне текстове нпр. описе особа и догађаја из познатих области.

Ученик без припреме започиње и води разговор, износи усмено или писмено мишљење о темама из домена личног интересовања, образовања, културе и сл.

Користећи разноврсне језичке структуре, шири фонд речи и израза, ученик усмено или писмено извештава, излаже и/или према упутству пише компактни текст поштујући правописну норму и основна правила организације текста.

Ученик са сигурношћу, течно и спонтано, учествује у усменој или писменој комуникацији, говори, извештава, преводи и/или самостално пише текстове о темама и садржајима из ширег круга интересовања; користећи информације и аргументе из различитих извора, износи ставове и преноси мишљење, размењује, проверава и потврђује информације. Ученик према потреби води формалну или неформалну преписку, доследно примењујући правописну норму, језичка правила и правила организације текста.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Бр. час ова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАР ДИ ПОСТИГН УЋА
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме и извршава упутства и налоге за различите активности у образовном контексту и у свакодневним (приватним и јавним) комуникативним ситуацијама; • поздрави, отпоздрави и представи другу особу • разуме краће текстове о конкретним, блиским темама из свакодневног живота 	1.	<p>Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време). Представљање себе и других</p> <p>Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, регионално специфично)</p> <p>Видски парови: <i>братъ/взять,</i> <i>говоритъ/сказать,</i> <i>класть/по- ложитъ,</i> <i>ложитъся/лечь,</i> <i>садитъся/сесть.</i></p>	6	<p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Компетенција за учење</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>2.СТ.1.1.1.</p> <p>2.СТ.1.2.1.</p> <p>2.СТ.1.3.1.</p> <p>2СТ.3.1.1.</p> <p>2.СТ.1.2.4.</p> <p>2.СТ.1.4.5.</p> <p>2.СТ.2.3.2.</p> <p>2.СТ.2.3.1.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • описује особе, користећи познате језичке и ванјезичке елементе; • описује особе и догађаје поштујући правила кохерентности користећи фреквентне речи и изразе; 	2.	<p>Спољашњи изглед човека;</p> <p>Описивање и упоређивање лица и предмета Дужи и краћи облици придева.</p> <p>Обавезна употреба краћег облика у предикату са допуном.</p> <p>Придеви са различитом рекцијом у односу на српски језик.</p> <p>Систематизација</p>	7	<p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Решавање проблема</p>	<p>2.СТ.1.3.4.</p> <p>2.СТ.1.3.6.</p> <p>2.СТ.1.5.2.</p> <p>2.СТ.2.5.1.</p> <p>2.СТ.3.2.1.</p> <p>2.СТ.3.2.2.</p> <p>2.СТ.3.4.4.</p>

		фреквентних кратких придева у предикативној функцији.			
<ul style="list-style-type: none"> укратко препричава краћи текст или видео-запис; описује спољашњи и унутрашњи изглед грађевина правилно употребљава бројеве веће од 100 	3.	Описивање дома, спољашњег и унутрашњег изгледа; Промена и употреба основних бројева (<i>1–4, 5–20, 30, 40-90, 100-900, тысяча, милион, миллиард</i>); Прошло време глагола са инфинитивном осномом на сугласник (<i>везти, нести, запереть, стихнуть</i>).	9	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Сарадња	2.СТ.1.1.3. 2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.2. 2.СТ.1.3.3. 2.СТ.1.4.4. 2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.3.1.
<ul style="list-style-type: none"> говори на тему празника и обичаја; изрази захвалност и изрази молбу на страном језику; састави честитку; пренеси суштину поруке са матерњег на страни језик/са страног на матерњи, додајући, по потреби, објашњења и обавештења, писмено и усмено 	4.	Празници и обичаји; Изражавање молби и захвалности, Исказивање честитки, Промена и употреба редних бројева при исказивању времена по часовнику, датума, количине са предлозима <i>без, около, с...до, с...по, от...до, к ...</i> ; Најчешћи префикси код грађења глагола и њихова улога у промени глаголског вида (<i>сделать, заговорить, написать, переписать</i>).	8	Комуникација Естетичка компетенција Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Дигитална компетенција	2.СТ.1.4.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.3. 2.СТ.1.2.5. 2.СТ.1.4.4. 2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.3.1.
<ul style="list-style-type: none"> разуме основне елементе радње у краћим видео-записима у којима се обрађују релативно блиске теме, ослањајући 	5.	Исказивање просторних и временских односа; Давање и тражење информација и обавештења; Давање једноставних упутстава и	7	Комуникација Компетенција за учење Сарадња Рад са подацима и	2.СТ.1.1.1. 2.СТ.1.2.1. 2.СТ.1.3.1. 2.СТ.2.1.3.

<p>се и на визуелне елементе</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме краће литерарне форме у којима доминира конкретна, фреквентна и позната лексика • изражава заповест • даје и тражи информације 		<p>команди;</p>		<p>информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p>	<p>2.СТ.2.2.2.</p> <p>2.СТ.2.3.2.</p> <p>2.СТ.3.1.2.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • износи своје мишљење, изражава и образлаже ставове и реагује на мишљење и ставове других • описује утиске, мишљења и осећања 	<p>6.</p>	<p>Живи свет и заштита човекове околине; Изражавање потврде и негирање, Изражавање места и правца предлошко-падежним конструкцијама.</p>	<p>9</p>	<p>Одговоран однос према околини;</p> <p>Одговоран однос према здрављу;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Компетенција за учење;</p>	<p>2.СТ.1.3.4.</p> <p>2.СТ.1.3.6.</p> <p>2.СТ.1.5.2.</p> <p>2.СТ.2.5.1.</p> <p>2.СТ.3.2.1.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • користи знање страног језика у различитим видовима реалне комуникације (електронске поруке, СМС поруке, дискусије на блогу или форуму, друштвене мреже) • пише електронске поруке, СМС поруке, учествује у дискусијама на блогу, слика, графикона, детаљних упутстава. 	<p>7.</p>	<p>Научна достигнућа, модерне технологије и свет компјутера; Глаголски прилози свршеног и несвршеног вида (<i>молча, видя, прослушав, помолчав, вернувшись</i>).</p>	<p>8</p>	<p>Дигитална компетенција;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Комуникација;</p> <p>Сарадња</p>	<p>2.СТ.1.4.1.</p> <p>2.СТ.1.2.5.</p> <p>2.СТ.2.1.2.</p> <p>2.СТ.2.2.3.</p> <p>2.СТ.3.1.2.</p> <p>2.СТ.3.3.1.</p>

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења шпанског као страног језика је развој 4 основне језичке вештине : перцепције (слушање и читање) и продукције (говор и писање). Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту. Поред тога, учењем страног језика се развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и култура дијалога.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА:

Владање страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области каја примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Ученик активно користи страни језик са одређеним усвојеним фондом речи проширујући непрестано своја знања о језику.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Примарне су перцепција (слушање и читање) и продукција (говор и писање). У оба случаја ученик се подстиче да разуме суштину и детаље разговора ,да учествује у усменој или писменој комуникацији, да говори, пише, дискутује, извештава, преводи о разним садржајима користећи разноврсне изворе информација. У сваком облику комуникације труди се да доследно примењује правописну норму, језичка правила и правило организације текста.

ИСХОДИ	Ре д. Бр. те ме	ТЕМА	Б р. ч а с о в а	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРД И ПОСТИГНУ ЋА
Ученик треба да се присети правила правописа, досад савладаних облика времена. Треба урадити иницијално тестирање које ће помоћи да се сагледа на ком је нивоу учениково знање.	1.	Уводни део	5	Комуникација Рад са подацима и информацијама	СТ.2.1.4. СТ.2.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2.4.4. СТ.2.5.5.
Ученик треба да прошири вокабулар у домену рада, да говори и пише о раду, условима рада као и о образовним системима, упоређујући их. Треба добро да влада прошлим временима, да ситуира временски и хронолошки. Треба да влада облицима презенте, простог перфекта, сложеног перфекта, имперфекта.	2.	Свет рада, перспективе и образовни систем	1 4	Комуникација Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву	СТ. 3.1.4. СТ.3.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2. 4.4. СТ. 3.5.4.
Ученик треба да опише неку интересантну животну причу, представи занимљиву биографију неке познате личности или догађаја, да оправда свој избор, изложи мали пројекат, развије идеју, да изрази узрок проблема.	3.	Интересанте животне приче и догађаји	1 4	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	СТ.3.1.3. СТ. 3.2.5. СТ.2.3.6. СТ.2.4.4. СТ.3.5.5.

<p>Ученик изражава последицу, исказује вероватноћу и сигурност. Ситуира у времену и простору користећи различита времена и везнике адекватно датој ситуацији. Говори и пише о научним достигнућима, модерној технологији и свету компјутера.</p>	4.	<p>Научна достигнућа, модерне технологије и свет компјутера</p>	1 4	<p>Комуникација Рад са подацима и информацијама</p>	<p>СТ.3.1.3. СТ. 3.2.6. СТ.2.3.5. СТ. 2.4.5. СТ. 2.5.5.</p>
<p>Ученик треба да говори и пише на тему медија и комуникације у савременом свету.Треба да дискутује о предностима и манама разних начина различитих медија, да износи утиске, исказује жеље...</p>	5.	<p>Медији и комуникације у савременом свету</p>	1 4	<p>Комуникација Естетичка компетенција Одговоран однос према околини</p>	<p>СТ.3.1.3. СТ. 3.2.6. СТ.2.3.5. СТ. 2.4.5. СТ. 2.5.5.</p>
<p>Ученик треба да усмено и писмено дискутује о познатим европским и светским градовима,да</p>	6.	<p>Познати градови и њихове знаменитости</p>	1 0	<p>Комуникација Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>СТ.3.1.3. СТ. 3.2.6. СТ.2.3.5. СТ. 2.4.5. СТ. 2.5.5.</p>

говори о њима, да их презентује, да илуструје причу и упоређује податке и чињенице.					
---	--	--	--	--	--

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ: Уметност и дизајн

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења изборног програма Уметност и дизајн је да ученик кроз истраживање уметности и стваралачки рад развија осетљивост за естетику, креативност, радозналост и мотивацију за стварање и изражавање у различитим медијима, као и да формира навику да се континуирано укључује у уметнички и културни живот заједнице.

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ:

Програм доприноси развијању Кључних компетенција за целоживотно учење: комуникација на матерњем језику, комуникација на страном језику,

Математичке, научне и технолошке компетенције, учење учења, друштвене и грађанске компетенције, осећај за иницијативу и предузетништво, културолошка освећеност и истраживање

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Компетенција за целоживотно учење;
- Естетичка компетенција;
- Сарадња;
- Решавање проблема;
- Одговорно учешће у демократском друштву;
- Рад са подацима и информацијама;
- Дигитална компетенција;
- Комуникација;
- Одговоран однос према околини;
- Одговоран однос према здрављу;
- Предузимљивост и орјентација ка предузетништву;

ИСХОДИ	ТЕМА	САДРЖАЈИ
--------	------	----------

<p>-На примеру одабраног дела анализира на који начин контекст настанка дела одређује његове карактеристике;</p> <p>-аргументовано изражава своје мишљење о уметничким остварењима, активностима и акцијама у односу на контекст;</p> <p>- указује на сличности, разлике и повезаност које уочава на одабраним примерима различитих уметности насталих у сличним или различитим контекстима; ----указује на сличности, разлике и повезаност које уочава на одабраним примерима уметности насталих у различитим медијима;</p>	<p>КОНТЕКСТ</p>	<p>-Уметничко дело у контексту;</p> <p>-Уметност, идеје и идеологије;</p> <p>-Site specific пројекти;</p> <p>- Ангажована уметност;</p> <p>-Примењене уметности;</p> <p>-Звук и слика у контексту;</p> <p>- Музика и игра у различитим деловима света;</p> <p>- Музика и игра у различитим деловима Србије;</p> <p>-Музика и покрет;</p> <p>-Плес и визуелна уметност;</p> <p>-Реч и слика (Илуминирани манускрипт, до дневне штампе);</p> <p>-Књижевници који су сами илустровали своја дела;</p> <p>- Уређење животног простора у савременом свету;</p> <p>-Дизајн пермакултуре и самоодржива насеља; -Пејзажна архитектура;</p> <p>-Релациона уметност;</p> <p>-Партиципативна уметност...</p>
<p>-Анализира идејне и идеолошке садржаје у начинима представе тела;</p> <p>- анализира неуметничке и пропагандне садржаје и друштвене појаве које угрожавају људска права;</p> <p>-користи одабране уметничке и друштвене феномене као подстицај за самостални или тимски стваралачки рад;</p>	<p>ТЕЛО</p>	<p>-Стереотипи лепоте тела;</p> <p>-Од античког тела до тела у средњовековној уметности;</p> <p>- Тело у Западној уметности: од ренесансе до Боди арта;</p> <p>-Тело идеје, идеје тела:</p> <p>-Тело и идеологија;</p> <p>-Тело извођача: тело које плеше, глуми, пева; Глума или перформанс?</p>

<p>- одабере истраживачку активност у складу са својим интересовањима;</p> <p>-одабере медиј за реализацију свог рада у складу са својим интересовањима и актуелним могућностима;</p> <p>- критички процењује изворе, податке и информације које користи за истраживање;</p>		
<p>- кроз размену са вршњацима или у контакту са широм локалном заједницом предлаже активности и акције везане за решавање актуелних проблема у свом окружењу кроз уметничке партиципативне праксе;</p> <p>-у контакту са новим уметничким праксама виђеним на уметничким манифестацијама у окружењу или на интернету, анализира употребу нових медија;</p> <p>- указује другима на значајна дела, пројекте и манифестације у култури који доприносе очувању културног идентитета.</p> <p>-предлаже уметничке активности и пројекте који повезују вршњаке у земљи, окружењу и свету;</p> <p>- афирмише здраве стилове живота кроз уметничке активности;</p> <p>-документује своје активности у изабраном</p>	<p>ИНТЕРМЕДИЈА</p>	<p>-Савремене уметничке праксе;</p> <p>- Нови медији;</p> <p>-Савремене уметничке манифестације у свету и код нас;</p> <p>-Уметнички/музички фестивали у свету и код нас;</p> <p>-Мултимедијалне представе;</p> <p>- Виртуелни музеј;</p> <p>-Сајмови науке и уметности;</p> <p>- Спој различитих уметничких пракси .</p>

медију;		
---------	--	--

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ: ЈЕЗИК, МЕДИЈИ И КУЛТУРА

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења изборног програма *Језик, медији и култура* је да допринесе унапређивању комуникацијских вештина, развоју медијске културе и усвајању културних образаца који ће ученику омогућити сналажење у савременом свету, изградњу идентитета и даљи професионални развој.

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ:

Комуникација на матерњем језику, комуникација на страном језику, дигитална компетенције, учење учења, културолошка освешћеност и изражавање.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

ИСХОДИ	ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> -користи наративне могућности различитих медија; - упореди особености различитих медија као и начине трансмедијалног преношења садржаја; - користи различите алате из области медија, језика и 	<p>Медији и забава – популарне експресивне форме</p>	<p>Наративност и интерактивност (филмови, серије, видео игре, тв садржаји, влогови, јутјуб садржаји).</p> <p>Медијска конвергенција (медији и форме и садржаји: књига, филм, стрип, трејлер, позориште, спот,</p>

<p>културе за решавање друштвених проблема које је идентификовао;</p> <p>-разликује различите аматерске начине изражавања у свакодневној култури и неке од њих примењује у оквиру активистичког пројекта;</p>		<p>радио драма).</p>
<p>-установи сличности/разлике појмова: идентитет, интернет идентитет, дигитални идентитет, аватар;</p> <p>- процени релевантност и поузданост информација (сопствених и туђих)</p> <p>-представи, организује, структурира и форматира информације којима се представља у дигиталном окружењу;</p>	<p>Аматерска култура и креативни активизам</p>	<p>Улична уметност (музика, плес, сликарство, слем поезија и друге вернакуларне праксе).</p> <p>Сквотери (squatter, squatting);</p> <p>Home-made музика: музика из собе (коришћење РС-а, лаптопова</p> <p>за музичко стварање у кућним условима)</p> <p>Креативна употреба смарт телефона.</p>
<p>-препознаје ризике и опасности по лични идентитет у дигиталном окружењу,</p> <p>- примењује технике заштите у дигиталном окружењу</p>	<p>Идентитет у дигиталном окружењу</p>	<p>Истраживање интернет идентитета</p> <p>(личних и групних).</p> <p>Преиспитивање и грађење личног интернет идентитета.</p> <p>Заштита интернет идентитета.</p>

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ: ЗДРАВЉЕ И СПОРТ

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

да ученик, на основу проучавања различитих аспеката здравог живота, развије знања, вештине, ставове и вредности који су у функцији очувања и унапређивања здравља и културе телесног вежбања.

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ:

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Одговоран однос према здрављу

Компетенција за целоживотно учење

Сарадња

Комуникација

Решавање проблема

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Рад с подацима и информацијама

ИСХОДИ	ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>-учествује у доношењу правила понашања у групи;</p> <p>-доведе у везу деловање психоактивних супстанци на физичко и ментално стање особе са појавом зависности и тешкоћама одвикавања;</p> <p>- аргументовано дискутује о фаталном утицају нових и непознатих психоактивних супстанци;</p>	<p>ЗДРАВЉЕ И ПСИХОАКТИВНЕ СУПСТАНЦЕ</p>	<p>Увод у програм.</p> <p>Поводи и разлози за почетак употребе свих врста психоактивних супстанци.</p> <p>Отворен, вербални, прикривени, неизговорени притисак средине на употребу психоактивних супстанци и могући одговори на њега.</p> <p>Утицај психоактивних супстанци на</p>

<ul style="list-style-type: none"> - се одупре притиску средине да користи цигарете, алкохол, дрогу; - аргументовано дискутује о негативном притиску окружења за коришћење психоактивних супстанци, - препознаје одговорност државе, школа, медија и спортских клубова у сузбијању коришћења психоактивних супстанци код младих; - илуструје примером значај спортско-рекреативних активности у превенцији зависности и њеном превазилажењу; 		<p>организам.</p> <p>Ризик употребе нових и непознатих психоактивних супстанци.</p> <p>Утицај никотина на здравље и физичке способности.</p> <p>Популарне форме никотинских производа (наргиле, електронске цигарете и др.) – истине и заблуде.</p> <p>Истине и заблуде о алкохолу.</p> <p>Утицај физичке активности на примарну превенцију злоупотребе психоактивних супстанци.</p> <p>Моћ и одговорност државе, медија и спортских клубова у заштити младих од злоупотребе психоактивних супстанци.</p> <p>Професионални спорт и здравље – цена притиска да се постигне врхунски спортски резултат.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - критички размотри утицај медија на формирање идеала изгледа и начину исхране; - наведе принципе правилне исхране које примењује свакодневном животу; - препознаје ризике научно неутемељених дијета и не примењује их; - препозна утицај физичких активности на доживљај сопственог тела и развој самопоуздања; - доведе у везу утицај физичког вежбања на поједине хормоне; - аргументовано дискутује о значају вакцинације; 	<p>НАУКА У СЛУЖБИ ВЕЖБАЊА И ЗДРАВЉА</p>	<p>Последице допинга по здравље.</p> <p>Вакцинација – за и против.</p> <p>Неправилна употреба антибиотика и суплемената.</p> <p>Употреба и злоупотреба алтернативне медицине.</p> <p>Генетски модификовани организми (ГМО) и њихов утицај на здравље човека.</p> <p>Различити облици дијета – истине и заблуде (кето, хроно, протеинска и др.)</p> <p>Модерни програми вежбања – истине и заблуде.</p>

<p>- критички разматра употребу антибиотика и других лекова, као и суплемената и правилно их користи у свакодневном животу;</p> <p>-аргументовано дискутује о употреби ГМО;- препозна последице употребе допинга по здравље;</p>		
<p>- разликује специфичности вежбања у спорту и ван спорта и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима;</p> <p>- критички процени и одабере поуздане информације о здравом начину живота</p>	<p>ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА</p>	<p>Повезаност физичког васпитања, спорта и рекреације у нашем систему Физичке културе.</p> <p>Основи физичког вежбања (физичка вежба и физичко вежбање).</p> <p>Основи развоја моторичких способности – разлике у оптерећењима спорту и рекреацији.</p> <p>Физичко вежбање и самопоуздање.</p> <p>Избор вежбања у складу са потребама појединца.</p> <p>Прилагођеност вежбања условима живота и рада.</p> <p>Значај вежбања за безбедност и одбрану.</p> <p>Утицај различитих врста вежбања на промене у организму.</p> <p>Израда личних програма вежбања у складу са потребама и интересовањима.</p> <p>Савремени програми вежбања.</p> <p>Повреде у спорту и рекреацији прва помоћ.</p> <p>Могуће штетне последице у бављењу спортом.</p> <p>Олимпизам и олимпијско</p>

		<p>васпитање.</p> <p>Организација спорта у Републици Србији.</p> <p>Услови, могућности и препреке за бављење спортом и рекреације деце и омладине.</p> <p>Употреба недозвољених средстава у споту.</p> <p>Етички аспекти спорта.</p> <p>Центри за вежбање</p> <p>Образовање стручњака за занимања у физичком васпитању, спорту и рекреацији</p>
<p>Образложи избор теме/ идеје/ пројекта/истраживања, циљ и план рада</p> <p>-формулише истраживачко питање и задатак</p> <p>- прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи ИКТ</p> <p>-тумачи резултате научних истраживања са различитих аспеката</p> <p>- прикаже резултате истраживања</p> <p>-сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању одговора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу</p> <p>-- критички процени свој рад и рад сарадника у групи</p> <p>-дизајнира и реализује пројекат, одговорно се односећи према себи,</p>	<p>ИСХРАНА И КВАЛИТЕТ ХРАНЕ</p>	<p>ИСХРАНА И КВАЛИТЕТ ХРАНЕ</p> <p>Намирнице у исхрани. Декларација прехранбених производа. Установе које прате квалитет хране. Одређивање енергетске вредности намирница и планирање исхране. Метаболички значај намирница.</p>

<p>сарадницима и културном наслеђу</p> <p>- процени значај нових научних и технолошких достигнућа и утицај науке на свакодневни живот</p>		
---	--	--

ИСХОДИ	Ред. бр. теме	ТЕМА	Бр. часова	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА
<p>-Правилно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>– Правилно сагледа сопствени моторички статус и уз помоћ наставника примени вежбања у циљу његовог побољшања;</p> <p>–Примењује усвојене моторичке вештине у различитим животним ситуацијама;</p> <p>–Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>–Препозна и реши конфликтну ситуацију;</p> <p>–Уз помоћ наставника коригује грешке у извођењу покрета и кретања;</p> <p>–Примењује правила безбедности у различитим физичким активностима;</p>	6	Самоодбрана	20	<p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p>	

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ: ПРИМЕЊЕНЕ НАУКЕ

ЦИЉ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА:

Циљ учења изборног програма Примењене науке је да доприне развоју научне и технолошке компетенције ученика, тј. развоју научног погледа на свет, система вредности и способности потребних за одговорну улогу у друштву и даљи лични и професионални развој се унапређивању комуникацијских вештина, развоју медијске културе и усвајању културних образаца који ће ученику омогућити снажање у савременом свету, изградњу идентитета и даљи професионални развој

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ:

Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву-

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговорно учење у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, естетичка компетенција.

ИСХОДИ	ТЕМА	САДРЖАЈИ

<p>-Образложи избор теме/ идеје/ пројекта/истраживања, циљ и план рада</p> <p>-формулише истраживачко питање и задатак</p> <p>- прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи ИКТ</p> <p>-тумачи резултате научних истраживања са различитих аспеката</p> <p>- прикаже резултате истраживања</p> <p>-сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању одговора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу</p> <p>-- критички процени свој рад и рад сарадника у групи</p> <p>-дизајнира и реализује пројекат, одговорно се односећи према себи, сарадницима и културном наслеђу</p> <p>- процени значај нових научних и технолошких достигнућа и утицај науке на свакодневни живот</p>	<p>-ТОПЛОТНА ИЗОЛАЦИЈА</p>	<p>ТОПЛОТНА ИЗОЛАЦИЈА</p> <p>-увод у план и програм рада</p> <p>Преношење и провођење топлоте и влаге</p> <p>Топлотна изолација стамбених објеката, врсте материјала и начин примене</p> <p>Технологија вештачк регулације тем.и влажности,</p> <p>Одећа за Марс...</p> <p>.</p>
--	----------------------------	--

<p>Образложи избор теме/ идеје/ пројекта/истраживања, циљ и план рада</p> <p>-формулише истраживачко питање и задатак</p> <p>- прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи ИКТ</p> <p>-тумачи резултате научних</p>	<p>-КАКО АВИОН ЛЕТИ</p>	<p>КАКО АВИОН ЛЕТИ?</p> <p>Шта утиче на лет авиона? Да ли је</p> <p>примена Бернулијеве једначине потпуно објашњење?</p> <p>Како лети змај, хеликоптер, дрон,</p>
--	-------------------------	---

<p>истраживања са различитих аспеката</p> <p>- прикаже резултате истраживања</p> <p>- сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању одговора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу</p> <p>-- критички процени свој рад и рад сарадника у групи</p> <p>- дизајнира и реализује пројекат, одговорно се односећи према себи, сарадницима и културном наслеђу</p> <p>- процени значај нових научних и технолошких достигнућа и утицај науке на свакодневни живот</p>		<p>параглајдер, одело са крилима?</p> <p>Материјали за израду летелица.</p> <p>Различити модели летелица од папира.</p> <p>Реактивно кретање живих бића</p>
<p>Образложи избор теме/ идеје/ пројекта/истраживања, циљ и план рада</p> <p>-формулише истраживачко питање и задатак</p> <p>- прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи ИКТ</p> <p>- тумачи резултате научних истраживања са различитих аспеката</p> <p>- прикаже резултате истраживања</p> <p>- сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању одговора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу</p>	<p>-ТЕХНОЛОГИЈЕ И ПАТЕНТИ* ПОЗАЈМЉЕНИ* ОД ЖИВИХ БИЋА</p>	<p>ТЕХНОЛОГИЈЕ И ПАТЕНТИ „ПОЗАЈМЉЕНИ“ ОД ЖИВИХ БИЋА</p> <p>Чичак-трака, ноге гекона – материјали</p> <p>високе адхезије, хидрофобност (лотосов цвет), вештачка фотосинтеза,</p> <p>влакна од паукове свиле, принцип</p> <p>контрапротока, антибиотици.</p>

<p>-- критички процени свој рад и рад сарадника у групи</p> <p>-дизајнира и реализује пројекат, одговорно се односећи према себи, сарадницима и културном наслеђу</p> <p>- процени значај нових научних и технолошких достигнућа и утицај науке на свакодневни живот</p>		
--	--	--

Назив предмета

СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Циљ

Циљ учења *словачког језика и књижевности* је унапређивање језичке и функционалне писмености; стицање и неговање језичке и књижевне културе, употреба језика у билингвалној средини; оспособљавање за тумачење и вредновање књижевних дела; афирмисање и прихватање вредности хуманистичког образовања и васпитања ученика; развијање личног, националног и културног идентитета, љубави према матерњем језику, традицији и култури словачког народа и других народа и етничких заједница.

Разред

други

Недељни фонд часова

2 часа

<p>ИСХОДИ</p> <p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p>	<p>ОБЛАСТ/ТЕМА</p>	<p>САДРЖАЈИ</p>
---	---------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> – разуме језик као систем и разликује његове функције; – препозна особине књижевних језика пре озакоњења књижевног језика Људовита Штура и његових сарадника; <ul style="list-style-type: none"> - примени одговарајућа правописна правила; – правилно попуни различите формуларе и обрасце; – разликује глас, фонему и графему; – класификује гласове према основним критеријумима; – одреди границу слога у типичним случајевима; – препозна гласовне промене и примени их у правопису и изговору; – познаје правила ритмичког закона; – познаје изузетке из ритмичког закона – објасни појам и значај књижевности као уметности речи и утврди њене сличности/разлике у односу на друге уметности и области културе; – тумачи књижевно дело са разумевањем његових жанровских карактеристика и књижевноисторијског контекста, користећи у анализи структурне и стилистичке елементе дела и употребљавајући секундарне изворе; – поткрепљује примерима основне одлике народне књижевности (класификација, варијантност, формулативност); 	ЈЕЗИК	<p>Општи појмови о језику. Место језика у људском животу. Својства језика и његове функције. Језик и комуникација. Основне науке које се баве језиком.</p> <p>Историја књижевних језика код Словака.</p> <p>Раслојавање језика. Дијалекти словачког језика. Дијалекти и књижевни језик.</p> <p>Фонетика (са фонологијом и морфологијом). Изговор гласова и улога говорних органа. Подела гласова словачког језика (самогласници, сугласници и дифтонзи). Фонолошки систем словачког књижевног језика. Слог и подела речи на слоге. Гласовне промене (асимилација, сажимање сугласника, алтернације гласова, покретни и уметнути вокали). Ритмички закон. Основна правила ритмичког закона и изузеци.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – састави текст примењујући различите облике књижевноуметничког стила; – правилно распореди грађу при писању састава; – користи наизменично за једнаке споразумне циљеве словачки и српски језик – чита с разумевањем књижевне и остале типове текстова. 	КЊИЖЕВНОСТ	<p>Књижевност као уметност речи</p> <p>Појам и врсте уметности. Књижевност и друге уметности. Смисао и значај књижевности као уметности речи.</p> <p>Читање и проучавање књижевности</p> <p>Књижевни родови и врсте</p> <p>Народна књижевност</p> <p>Поређење књижевних епоха</p>
<ul style="list-style-type: none"> – састави текст примењујући различите облике књижевноуметничког стила; – правилно распореди грађу при писању састава; – користи наизменично за једнаке споразумне циљеве словачки и српски језик – чита с разумевањем књижевне и остале типове текстова. 	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Усмено и писано изражавање.</p> <p>Систематично усмено излагање на задате теме.</p> <p>Обликовање пасуса у смисаоне целине у писаном саставу.</p> <p>Аргументативни текст – усмено и писано обликовање.</p> <p>Избор из секундарне литературе, публицистичких текстова, различитих енциклопедија и речника.</p> <p>Правопис.</p> <p>Основни принципи правописа словачког књижевног језика. Правопис и правописни приручници и служење њима.</p>

SLOVENSKÝ JAZYK S PRVKAMI NÁRODNEJ KULTÚRY

Všeobecná kompetencia predmetu

Žiak má vedomosti z oblasti slovenského jazyka a slovenskej a svetovej literatúry. Ovláda ústnu a písomnú komunikáciu: hovorí a píše v súlade s pravidlami slovenského jazyka, tvorí logický a štylisticky zosúladený hovorený prejav a písaný text, rozumie a kriticky premýšľa o tom, čo prečíta, má vyvinutú slovnú zásobu. Číta, prežíva a analyzuje literárne dielo; využíva čítanie, aby lepšie pochopil seba, iných a svet vôkol seba; prečítal najdôležitejšie literárne diela zo svojho národného a svetového kultúrneho dedičstva. Má zvyk a potrebu rozvíjať hovorenú a čitateľskú kultúru kvôli vlastnému zdokonaľovaniu, ale aj kvôli zachovaniu a obohacovaniu národnej kultúry.

Základná úroveň

Hovorí jasne a plynule, uplatňuje pritom pravidlá spisovného jazyka; má vypestovanú kultúru pozorne počúvať cudzí výklad. Tvorí jednoduchší hovorený prejav alebo písaný text, ktorý je logický, dobre štruktúrovaný a štylisticky zosúladený; ovláda základné písané žánre dôležité pre školenie a zapojenie sa do spoločenského života. Na rôzne účely číta jednoduchšie literárne a neumelecké texty, rozumie jednoduchšie literárne a neumelecké texty a kriticky uvažuje nad jednoduchým literárnym a neumeleckým textom.

Má základné vedomosti o jazyku vôbec; rozlišuje spisovný slovenský jazyk od nárečia a má potrebu učiť sa, chrániť a pestovať spisovný jazyk. Má základné vedomosti o hláskach, slovách a vetách slovenského jazyka a vie používať určité gramatické pravidlá v reči a v písme. Má rozvinutú slovnú zásobu v súlade so strednou úrovňou vzdelávania a slová používa v súlade so situáciou.

Pozná autorov diel z povinného školského programu a lokalizuje ich do kontextu tvorby a do literárnohistorického kontextu. Uvádza základné literárnohistorické charakteristiky jednotlivých literárnych období, smerov a skupín v rozvoji slovenskej a svetovej literatúry a dáva ich do súvisu s dielami a spisovateľmi z povinného čítania zo školského programu. Všíma si a príkladmi argumentuje základné poetické, jazykové, estetické a štruktúrne charakteristiky literárnych diel z povinnej školskej lektúry. Formuje si čitateľské zvyky a vedomosti a uvedomuje si význam čítania pre vlastný duchovný vývoj.

Má pozitívny vzťah ku podujatiam, ktoré prezentujú jazykové a kultúrne hodnoty svojho národa.

Stredná úroveň

Hovorí pred auditóriom o témach z oblasti jazyka, literatúry a kultúry; zostavuje zložitejší hovorený prejav alebo písaný text, presne vyjadruje svoje idey; na rozličné účely číta zložitejšie literárne a neumelecké texty

a má formovaný čitateľský vkus prislúchajúci vzdelanému človekovi; rozumie a kriticky uvažuje nad zložitejším literárnym a neumeleckým textom.

Má široké spektrum vedomostí o jazyku vôbec a základné vedomosti o jazykoch sveta. Pozná základné charakteristiky nárečí slovenského jazyka a zaraďuje vývoj spisovného jazyka Slovákov do spoločenského, historického a kultúrneho kontextu. Má široké spektrum vedomostí o hláskach, slovách a vetách slovenského jazyka a vie tie vedomosti uplatniť pri vyjadrovaní a písaní. Má bohatú slovnú zásobu a jazyk chápe ako veľký počet možností, ktoré mu slúžia na to, aby sa správne a presne vyjadroval.

Analyzuje kľúčové prvky štruktúry literárneho textu ako i jeho tematické, ideové, poetické, štylistické, jazykové, kompozičné a žánrové vlastnosti. Pozná literárne termíny a adekvátne ich uplatňuje pri analýze literárnych diel, ktoré sú určené programom. Samostatne si všíma a analyzuje problémy v literárnom diele a vie argumentovať faktami svoju mienku na základe primárneho textu. Používa odporúčanú sekundárnu literatúru pri analýze literárnych diel určených programom.

Má pozitívny vzťah ku podujatiam, ktoré prezentujú jazykové a kultúrne hodnoty svojho národa a iných národov.

Pokročilá úroveň

Diskutuje o zložitých témach z jazyka, literatúry a kultúry, ktoré sú určené učivom; má vyvinuté hovorové schopnosti; píše odborný text na témy z jazyka a literatúry; kriticky sa hlbšie zamýšľa nad zložitejším literárnym a neumeleckým textom, zapája aj autorove štylistické postupy; buduje vedomie o sebe ako čitateľovi.

Má podrobnejšie vedomosti o jazyku vôbec, ako i o gramatike slovenského jazyka. Má základné vedomosti o slovníkoch a vie používať rôzne druhy slovníkov.

Kriticky číta, analyzuje a hodnotí zložitejšie literárne diela z povinného a voliteľného školského programu. Používa viacero metód, aspektov a komparatívnych prístupov v analýze literárneho textu. Svoj posudok o literárnom diele odôvodňuje argumentmi, pričom má stále na zreteli primárny text, ako i iné texty, analyzuje a porovnáva ich poetické, estetické, štruktúrne a lingvistické vlastnosti, vrátane i zložitejšie štylistické postupy. Rozširuje si čitateľské vedomosti a uplatňuje stratégie čítania, ktoré sú v súlade s typom literárneho diela a s čitateľskými cieľmi (zážitok, výskum, tvorba).

Má pozitívny vzťah ku podujatiam, ktoré prezentujú jazykové a kultúrne hodnoty svojho národa a iných národov a aktívne berie účasť v nich.

Špecifická predmetová kompetencia: JAZYK

Základná úroveň

Má základné vedomosti o tom, čo je jazyk všeobecne a ktoré má funkcie; uctieva si svoj jazyk a uctieva si aj jazyky iných národov. Pozná základné charakteristiky nárečí slovenského jazyka a má vedomosti o nárečovom podklade spisovného jazyka; má základné vedomosti o rozvoji spisovného jazyka, písma a pravopisu Slovákov. Má základné vedomosti o hláskach slovenského jazyka; pozná slovné druhy, uplatňuje normu spisovného jazyka pri jednotlivých tvaroch slov a pri tvorení slov; správne tvorí vetu a vie analyzovať vety utvorené podľa základných typov. Má základné vedomosti o význame slov; pozná najdôležitejšie slovníky slovenského jazyka a vie ich používať. Vie prezentovať vlastné názory, vyjadruje sa jasne a plynule, uplatňuje pravidlá spisovného jazyka a pravidlá zdvorilosti; má vypestovanú kultúru pozorne počúvať cudzí výklad. Ovláda písanie jednoduchých foriem a základných žánrov (list, biografia, prosba, sťažnosť, žiadosť, prezentácia a pod.), uplatňuje základné pravidlá spisovného jazyka. Na konci

stredoškolského vzdelávania vie napísať maturitnú prácu a uplatniť pravidlá pri písaní odbornej práce. Vie preložiť kratší odborný text zo slovenčiny do srbčiny alebo opačne a pritom uplatňuje normu slovenského spisovného jazyka.

Stredná úroveň

Má široké spektrum vedomostí o jazyku vôbec a základné vedomosti o jazykoch sveta, ich vzájomnom vzťahu a typoch. Pozná základné charakteristiky nárečí slovenského jazyka a základné pravidlá výslovnosti. Má široké spektrum vedomostí o hláskach slovenského jazyka; pozná pravidlá spisovnej výslovnosti, pravidlo o rytmickom krátení; má široké spektrum vedomostí o slovných druhoch, ich tvaroch a spôsoboch tvorenia; pozná typy viet a analyzuje vety utvorené podľa rozličných typov. Má bohatú slovnú zásobu a vie používať zodpovedajúce vhodné slová v súlade s príležitosťou; je zameraný na obohacovanie vlastnej slovnej zásoby. Zreteľne číta a stará sa o svoj vlastný prejav. Zostavuje zložitejšie písané texty na rôzne témy a uplatňuje normu spisovného jazyka. Používa odbornú literatúru a vie napísať správu a referát. Vie preložiť odborný text zo slovenčiny do srbčiny alebo opačne a pritom uplatňuje normu slovenského spisovného jazyka.

Pokročilá úroveň

Má rozsiahlejšie vedomosti o jazyku všeobecne a rozsiahlejšie vedomosti z gramatiky slovenského jazyka (zložení slov, význame pádov a slovesných tvarov, štruktúry vety); vie používať rôzne druhy slovníkov. Hovorí na zvolené témy ako skúsený rečník; pozorne počúva a hodnotí verbálne a neverbálne reakcie svojho spolubesedníka a jemu prispôsobuje svoj prejav. Vie napísať esej, odborný text a novinový článok a dôsledne uplatňuje normu spisovného jazyka. Vie preložiť jednoduchý literárny a neumelecký text zo slovenčiny do srbčiny alebo opačne a pritom uplatňuje normu slovenského spisovného jazyka.

Špecifická predmetová kompetencia: LITERATÚRA

Základná úroveň

Pravidelne číta literárne diela z povinného školského programu, pozná významných predstaviteľov a diela svetovej a slovenskej literatúry. Stručne podáva vlastnú mienku a hovorí o svojich pocitoch z prečítaného literárneho diela alebo z iného umeleckého diela. Všíma si a uvádza základné poetické, estetické a štrukturálne vlastnosti literárneho a neumeleckého textu vhodného na preberanie učiva z jazyka a literatúry; dokáže ich vymenovať a ilustrovať. Porozumie umeleckému a neumeleckému textu: pozná ich ciele, vyčleňuje hlavné idey v texte; sleduje rozvoj určitej idey v texte; uvádza príklady z textu a cituje časť/časti, aby roznalýzoval text, alebo podporil vlastnú argumentáciu; rezimuje a parafrázuje časti textu a text vcelku. Vyčlenené problémy analyzuje v základných významových konotáciách. Základné literárne termíny funkčne spája s príkladmi z literárneho textu. Rozumie, prečo je čítanie dôležité pre formovanie a zveľadovanie vlastnej osobnosti, obohacovanie slovnej zásoby. Rozvíja vlastné čitateľské kompetencie. Chápe význam literatúry pre formovanie jazykovej, literárnej, kultúrnej a národnej identity. Chápe význam zachovávanie svojho literárneho dedičstva a literárnej kultúry.

Stredná úroveň

Analyzuje literárne diela z povinného školského programu a má základné poznatky o literárnohistorickom a poetickom kontexte, ktorý dané diela určuje. Samostatne si všíma a analyzuje významové a štýlové aspekty literárneho diela a vie argumentovať vlastné stanoviská na základe primárneho textu. Chápe a opisuje funkciu jazyka v procese tvorby. Pri analýze literárneho diela používa adekvátne metódy a stanoviská zosúladené s metodológiou literárnej vedy. Pozná literárnovedné, estetické a jazykovedné

skutočnosti a prihliada na ne pri spracovaní jednotlivých diel, literárnych období a smerov v rozvoji slovenskej a svetovej literatúry. Bádateľským a kreatívnym spôsobom nadobúda vedomosti a čitateľské zručnosti, ktoré sú vo funkcii výskumu rozličných literárnych diel a žánrov a rozvoja literárnej, jazykovej, kultúrnej a národnej identity. Má vybudované čitateľské návyky a čitateľský vkus primeraný kultúrnemu a vzdelanému človekovi. Uplatňuje zložité čitateľské stratégie. Mení tie analytické prístupy, ktoré hodnotí ako neúčelové. Skúma, akým spôsobom určité štruktúrne, jazykové, štýlové a významové vlastnosti textu vplývajú na jeho porozumenie.

Pokročilá úroveň

Analyzuje poetické, estetické a štruktúrne charakteristiky literárneho textu. Spoľahlivo zaraďuje literárny text do literárnoteoretického a literárnohistorického kontextu. Uplatňuje zodpovedajúce postupy a terminológiu pri analýze, ktoré prináležia literárnemu dielu. Používa viacero metód a hľadísk a komparatívny prístup s cieľom prehĺbiť vlastné porozumenie a kritický názor o literárnom diele. Samostatne si všíma a analyzuje problémy v literárnom diele a svoje stanoviská vie argumentovať na základe primárneho textu a literárno-filologického kontextu. Kriticky spája primárny text so samostatne zvolenou sekundárnou literatúrou. Samostatne si volí diela na čítanie na základe určeného kritéria, dáva návrhy na čítanie a vysvetľuje ich. Pozná a uplatňuje spôsoby/stratégie čítania, ktoré prináležia typom textu (umeleckým a neumeleckým) a žánrom. Porozumie významu čítania vo vlastnom rozvoji, ako i v rozvoji spoločnosti. Má vyvinuté kritické povedomie o vlastných čitateľských schopnostiach.

POKYNY NA DIDAKTICKO-METODICKÚ REALIZÁCIU PROGRAMU

PLÁNOVANIE A VYUČOVANIE UČENIA

Vyučovanie a učenie *slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry* má rozvíjať bádateľský a tvorivý duch, ktorým sa umožňuje žiakom rozvoj vedomostí, hodnôt a funkčných zručností, ktoré potom budú môcť využiť v ďalšom vzdelávacom procese, v profesijnom pôsobení a v každodennom živote; formovať hodnoty, ktorými sa chráni národné a svetové kultúrne dedičstvo; uschopnenie žiakov pre život v multikulturálnej spoločnosti; ovládať všeobecnými a medzipredmetovými kompetenciami, relevantnými pre aktívnu účasť v spoločnosti a celoživotné vzdelávanie.

Riadne vyučovanie a učenie slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry sa koná v špecializovaných učebniach a kabinetoch, čiastočne aj v iných školských miestnostiach (knižnica a pod.).

Vo vyučovaní slovenského jazyka s prvkami národnej kultúry sa používajú učebnice a príručky a knižné, informatívne zdroje a zdroje informačných komunikácií, významných pre systematické uschopnenie žiakov používať rôzne pramene poznatkov vo vyučovaní a mimo neho.

SLEDOVANIE A HODNOTENIE VYUČOVANIA A UČENIA

Práca každého učiteľa obsahuje plánovanie, realizáciu a hodnotenie. Dôležité je, aby učiteľ kontinuovane sledoval a hodnotil, okrem pokroku žiakov, aj proces vyučovania a učenia, seba a svoju prácu.